

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 564

Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporları
(1/788, 2/1599)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/788 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- Madde Gerekçeleri 8

• 2/1599 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 14
- Genel Gerekçesi 14
- Teklif Metni 15

• Adalet Komisyonu Raporu 16

• Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu 19

• Muhalefet Şerhi 25

• Tasarı Metni 26

• Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin .. 26

• Tasarı Metnine Ekli Liste 38

• Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler 39

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: 31853594-101-749/2931

30/5/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 22/4/2013 tarihinde kararlaştırılan "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/788)	
ESAS	Tarım, Orman ve Köyüşleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi, 17 Şubat 1926'da kabul edilmiş, 4 Nisan 1926 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış ve 4 Ekim 1926'da yürürlüğe girmiştir. 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin yerini almak üzere, uluslararası mevzuatta meydana gelen gelişmeler de gözönünde tutularak, günün gelişen sosyal ve ekonomik koşullarına uygun, Türk Medeni Kanunu Tasarısı hazırlanmış ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu 22/11/2001 tarihinde kabul edilmiştir. Kabul edilen Türk Medeni Kanununda Türk Kanunu Medenisinin genel yapısının ve sistematığının bozulmamasına gayret gösterilmiş ve bazı küçük değişiklikler dışında mevcut yapı ve sistematik aynen korunmuştur. Ancak, tarım arazilerinin parçalanmasının önlenmesi ve korunması ile ilgili yeterli düzenlemeler yeni kanunda da yer almamıştır.

Diğer taraftan, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 3/7/2005 tarihinde yürürlüğe girmiş ve o tarihten bu yana uygulanmaktadır. Ancak bu Kanun ülkemizde çok sayıda parçadan oluşan tarımsal arazilerin parçalanmasına engel olamamış ve araziler gerek satış ve gerekse miras yolu ile küçülerek parçalanmaya devam etmiştir. Bu durum tarımsal üretimi ve ekonomik verimliliği olumsuz yönde etkilemiştir.

Anayasanın 13 üncü maddesinde temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla sınırlanabileceği öngörülmektedir. Anayasanın "Toprak Mülkiyeti" başlıklı 44 üncü maddesinde Devletin, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek amacıyla gerekli tedbirleri alacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca, Anayasanın 35 inci maddesinde yer alan mülkiyet hakkının ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceğine ilişkin hüküm nedeniyle de 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8 inci maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Tarım arazilerinin satış yolu ile küçülmesini engellemek için 9/2/2007 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 5578 sayılı kanunla 5403 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde yapılan değişiklik ile tarım arazilerinin sınıflarına göre en küçük bölünemez parsel büyüklükleri belirlenmiş ve satış, devir, rehin yolu ile intikallerde kanunla belirlenen en küçük bölünemez parsel büyüklüklerinin altına düşülmesi engellenmiştir. Ayrıca bu arazilerin mirasa konu olmaları durumunda dahi bölünemeyeceğine ilişkin düzenleme getirilmiştir. Diğer taraftan bölünemez büyüklükteki tarımsal arazilerin bölünemez eşya niteliğinde olduğu öngörülmüş, bu hükümlerin daha uygulanabilir hale gelmesi sağlanmaktadır. Ancak 5403 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde yapılan değişiklikler, arazilerin miras yolu ile parçalanmasını engelleyecek yeterlilikte bulunmamaktadır. Bu problemin köklü olarak çözülebilmesi için Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununun miras hükümlerinde değişiklikler yapılması gerekmektedir.

Konu ile ilgili olarak, Avrupa ve Dünyada geçerli olan toprak hukuku düzenlemeleri incelenmiş ve Avrupa ülkelerinin çoğunda tarımsal işletme ve arazilerin mülkiyetinin tek bir mirasçıya devredilmek suretiyle tarımsal arazilerin parçalanmalarının önlenildiği görülmüştür.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerle Türkiye arasında tarım hukuku bakımından ülkemiz aleyhine büyük boşluklar bulunmaktadır. Ülkemizde tarımı ilgilendiren çok önemli konularda hala yeterli mevzuatın bulunmaması Avrupa Birliği üyesi ülkelerle aramızdaki mesafenin daha da açılmasına yol açmaktadır.

Türk Kanunu Medenisi, İsviçre'den alınmıştır. Ancak, İsviçre'den alınırken tarım arazilerinin parçalanmasının önlenmesi ve korunması ile ilgili bazı maddeleri alınmamıştır. Kanunun alınması sırasında kantonların yetkisine bırakılan bu çok önemli konular atlandığından, bizde bu konularda boşluklar doğmuştur. Örneğin İsviçre Medeni Kanununun arazi parçalanmasını önlemek için kantonlara çeşitli kültürlere göre tarım arazilerinin belirli bir sınırdan daha küçük parçalara bölünmesini yasaklama yetkisi veren 616 ncı maddesi Türk Kanunu Medenisine alınmamıştır. Yine konfederasyona ve kantonlara kamu yararına toprak mülkiyetine önemli sınırlamalar getirme yetkisini veren 702 nci maddesi ve devamı alınmamıştır. İsviçre'de kabul edilen 12 Haziran 1951 tarihli Tarımsal Mülklerin Korunmasına İlişkin Kanun, satışın bir tarımsal birimin yaşayamayacağı sonucunu yarattığı durumlarda yetkili makamlara bu satış sözleşmesine itiraz hakkı tanımaktadır. Bu kural işletmelerin ortadan kalkmasına ve tarım arazilerinin küçük parçalara ayrılmasına engel olmak için kullanılmaktadır. Bu madde 6 Ekim 1972 tarihli kanunla değiştirilerek daha da sertleştirilmiş ve tarım arazilerinin satışı durumlarında yetkili makamlara genel bir itiraz hakkı tanınmıştır. İsviçre hukukunda daha sonraki değişikliklerle bazı küçük işletmeler özel miras kurallarının dışında bırakılmışlardır. Alman ve kısmen de Fransız hukuku aynı amaçlarla küçük işletmeleri bu özel miras hukuku içerisine almaktadırlar. İsviçre ve Alman hukuku, tarımsal işletmeler için özel miras hukukunun uygulanmasında belirli bir alt sınır saptanması gerektiği sonucuna varmışlardır. Almanya'da da tarım arazilerinin ekonomik olmayacak biçimde küçülmesi sonucunu doğuracak satışlara izin vermemektedir. Fransız Hukukunda da satışla tarımsal işletmenin asgari bir büyüklüğün altına düşmesi durumunda resmi bir izin belgesi istenmektedir. Tarım arazilerinin giderek parçalanmasının genel bir eğilim olarak görüldüğü Türkiye'de de yukarıdaki mevzuata benzer bir düzenlemeye gereksinim duyulduğu açıktır.

Fransa ve Danimarka'da miras hukukunda eşitlik ilkesi ciddi biçimde güvence altına alınmıştır; tarımsal işletmenin bütünlüğünün korunması amacıyla mülkiyet tek bir mirasçıya devredilmekte ve bu mirasçı diğer mirasçılara maddi tazminat veya işletmenin piyasa değerini ödemektedir. Fransa'da mirasçı diğer mirasçılara eşit veya eşite yakın parasal tazminat öderken Danimarka'da parasal tazminat değil, tarımsal işletmenin piyasa değerini ödemektedir. Görüldüğü gibi, Fransa ve Danimarka'da tarımsal işletmenin mirasçılardan birine geçmesi ile tekli intikal söz konusu olmaktadır.

İngiltere, Hollanda ve Almanya'da da tarımsal işletmenin bütünlüğünün korunması esas alınmakta ancak mirasçılar arasında eşitlik söz konusu olmamaktadır. Mülkiyet tek bir mirasçıya devredilmekte, diğer mirasçılar çok az maddi tazminat almakta veya hiç almamakta; yani yüksek tazminatlardan vazgeçmekte ve tarımsal işletmenin bütünlüğü ve sürekliliği için gönüllü olarak kendilerini feda etmiş olmaktadır. İngiltere'de tarımsal işletme hiçbir karşılık alınmadan devredilmektedir.

Görüldüğü üzere, Topluluk üyesi ülkelerin çoğu kanunlarında tarım arazilerinin el değiştirmesiyle ilgili özel kurallar koymuşlardır. Bir tarım politikası çerçevesinde tarım arazilerinin el değiştirmesinin denetimi konusu Türk hukukunda tam bir boşluk içindedir. Türk hukuku bu konuda daha başlangıçta yanlış bir noktadan hareket etmiştir, denilebilir. Gerçekten İsviçre Medeni ve Borçlar Kanunları, Türk hukukuna alınırken bu kanunların tarım arazilerinin alım-satımını düzenleyen maddeleri bizim kanunlarımıza alınmamıştır. Bundan dolayı, bu konuda Türk hukukunda daha başlangıçta büyük boşluklar doğmuştur. Ayrıca, İsviçre hukukunda Medeni Kanunun ve Borçlar Kanununun bu konudaki maddeleri de daha sonraları değiştirilmiş ve yeni düzenlemeler getirilmiştir. Bu yeni mevzuat Türk hukukuna ise girmemiştir. Topluluk üyesi ülke hukuklarında tarım arazilerinin el değiştirmesinin devletçe denetimi farklı amaçlara yönelik olabilmektedir. Bu amaçlardan biri de tarımsal işletmelerin ve tarım arazilerinin parçalanması ya da küçülmesini önlemektir.

Tarımsal özel miras hukukunun başlıca iki sistemi olarak işletmenin tek bir mirasçıya verilmesi ya da mirasçılardan birine özgülenmesi biçimlerinden bahsedilebilir. Miras yoluyla işletmenin bölünmesini veya aşırı borçlanmasını önlemek ya da tarımsal mülkün uygun bir mirasçıya verilmesini sağlamak bu iki yoldan birisiyle gerçekleştirilebilir. Fransa ve kısmen Almanya'da işletmenin mirasçılardan birine özgülenmesi ilkesine göre miras işleri yürütülmektedir. Türk hukuku da İsviçre hukukuna koşut olarak bu sistemi benimsemiştir. Miras bırakanın ölümünden sonra işletme genel miras hukukunun kurallarına uygun olarak mirasçılar topluluğuna kalır. Bu sistem maalesef ülkemizde tarım arazilerinin parçalanmalarını önleyememiştir. Bu nedenle de mevcut miras hukuku sisteminin değiştirilmesi zorunluluk arz etmiştir.

Genel miras hukukundan farklı olarak bağımsız bir miras düzenlemesi sistemine dayanan tek mirasçıya geçiş hukuku, medeni hukuk çerçevesindeki mevcut miras hukukunu tamamen ortadan kaldıracı bir nitelik gösterir. Miras bırakanın ölümü ile tarımsal işletme mirasçılar topluluğuna değil, tek bir mirasçıya kalır. Bazı ülkelerde tarımsal işletme veya araziler mirastan yararlanmayan mirasçıya belli bir ödeme yapılmasını öngörürken, bazı ülkeler herhangi bir ödeme yapılmasını öngörmemektedir.

Ülkemizdeki tarım arazileri, küçük ölçekte, birbirinden uzak ve çok sayıda parçadan meydana gelmektedir. Miras veya satış yolu ile meydana gelen arazi parçalanmaları her geçen yıl artmakta ve tarım arazileri ekonomik parsel büyüklüklerinin altına düşmektedir. Bu durum tarımsal yapıyı ve üretimi olumsuz yönde etkilemektedir. Türkiye'de, tarım arazilerinin mirasa konu olması sebebiyle tarım arazileri sürekli parçalanmış, bölünmüş ve bugün ortalama işletme büyüklüğü 5,9 hektara kadar düşmüştür. Avrupa Birliği ülkelerinde ve Amerika Birleşik Devletlerinde alınan önlemler sayesinde tarım arazilerinin büyüklükleri çok daha fazla miktardadır. Örneğin, ortalama tarım işletmesi büyüklüğü İngiltere'de 53,8 ha. Fransa'da 52,1 ha. Almanya'da ise 45,7 hektardır. Bugünkü koşulların devam etmesi diğer bir ifade ile herhangi bir önlem alınmaması durumunda 2023 yılında ülkemizdeki ortalama işletme büyüklüğünün 5 hektara kadar düşmesi beklenmektedir. Böyle bir yapı içerisinde verimli bir ekonomik faaliyette bulunmak ve verimli bir tarımsal üretim yapmak neredeyse imkânsızdır. Türkiye'nin tarımla ilgili en önemli sorunlardan birisi de budur.

Bu nedenle Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ve Türk Medeni Kanununda köklü değişiklikler yapılarak köklü çözümler getirmek zorunluluğu doğmuştur.

Ayrıca, Tasarıda "Tarımsal işletme" ve "Asgari tarımsal işletme büyüklüğü", "Asgari tarımsal arazi büyüklüğü" ve "Yan sınıai işletme" tanımları yapılmış, Kanuna eklenen 8-A maddesi ile tarımsal faaliyetin ekonomik olarak yapılabilirdiği en küçük alana sahip ve daha fazla küçülmemesi gereken asgari tarımsal işletme büyüklüklerinin bölge farklılıkları gözönüne alınarak Bakanlıkça belirlenmesi öngörülmüştür. Bu belirleme, tarım türleri, bölgesel farklılıklar ve tarımsal varlıklar gözönüne alınarak yapıldığında ülkemizin değişik yörelerinde ekonomik olarak faaliyet yapabilecek asgari tarımsal işletme büyüklükleri yasal olarak tespit edilmiş olacaktır ki bu tespit ile ekonomik verimliliği olmayan daha küçük işletmelerin tespit edilen bu büyüklüklere ulaşması kendiliğinden sağlanarak, verimli işletmelerin oluşması sağlanacaktır.

Tasarı ile tarım arazileri ve işletmeler ile ilgili mevcut sistem tamamen değiştirilmiştir. Bölünemez büyüklükteki tarımsal işletmeye ait tarım arazilerinin bir tek mirasçıya devri ve diğer mirasçıların payları oranında belli bir bedelin mirasçılar tarafından ödenmesi, mirasçıların arazileri Türk Medeni Kanununda yer alan aile malları ortaklığına devri, miras payı oranında hissedarı oldukları Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları bir şirkete devri veya işletmeye ait arazilerin satışı konusunda anlaşabilmeleri öngörülmüştür. Ayrıca ödeme gücü olmayan mirasçının Bakanlar Kurulu Kararı ile ucuz ve uzun süreli kredi almak suretiyle ödeme yapabilmesi sağlanmıştır. Ayrıca, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına Kanunun bu hükümlerinin uygulanması için mahkemeye başvuruda bulunma hakkı tanınmıştır.

Türk Medeni Kanununun 659 ve devamı maddelerinde yer alan düzenlemeler yürürlükten kaldırılarak ilgili hükümler 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanuna taşınmış, miras yolu ile arazi bölünmeleri konusunda bütünlük sağlanmaya çalışılmıştır. Yapılması düşünülen söz konusu değişikliğe paralel olarak, Türk Medeni Kanununun 233 üncü maddesinde yer alan düzenlemede de değişiklik yapılması gerekmiştir. 233 üncü maddede "Özgülleme" yerine "devir", ibaresinin kullanmasının düzenlemenin bütünü açısından daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Bununla birlikte, 5488 sayılı Tarım Kanununda yer alan "Tarımsal İşletme" tanımında tarımsal faaliyete ilave olarak işletme, depolama, muhafaza ve pazarlamaya yönelik faaliyetlerde bulunan işletme tanımı yapılmıştır. Bu tanım çerçevesinde sadece çiftçi ya da üretici olarak üretim yapmak yerine işletme bazında çalışarak üretim sonunda işleme, depolama, muhafaza ve pazarlama

faaliyetlerini de kapsayacak bir şekilde üretim yapma yolunda gelişme kaydedilmektedir. Bu açıklamaların ışığında tarımsal işletmelerin geliştiği, artık üretimlerin işletme bazında yapıldığı düşünöldüğünde tarımsal işletmelerin korunması ve bölünemez asgari büyüklüklerin belirlenmesi ihtiyacı doğmuştur.

Bu gerekçelerle, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun "Amaç" başlıklı 1 inci maddesi ile "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde tarım arazilerinin sınıflandırılması, tarımsal arazi ve işletme büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi ifadeleri eklenerek bu hususların kanunla düzenlenmesi öngörölmüştür.

Yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan nedenler ve gerekçeler ile Türk Medeni Kanunumuzda kabul edilen "Tarımsal işletmeye ait tarım arazilerinin mirasçılardan birine özgülenmesi" sistemi yerine "Tarımsal işletmeye ait tarım arazilerinin mülkiyetinin tek bir mirasçıya devredilmesi" sisteminin kabul edilmesinin daha uygun olacağı düşünölererek bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununda bugüne kadar asgari tarımsal arazi ve işletme büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi hususlarına yer verilmemiş olduğundan Kanunun "Amaç" başlıklı 1 inci maddesine "tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal ve işletme büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi"; ibaresi eklenmiştir.

Madde 2- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununda bugüne kadar asgari tarımsal arazi ve işletme büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi hususlarına yer verilmemiş olduğundan Kanunun "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesine "asgari tarımsal arazi ve işletme büyüklüklerinin belirlenmesini ve bölünmelerinin önlenmesini" ibaresi eklenmiştir.

Madde 3- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan "Yeter büyüklükte tarımsal arazi parseli" tanımı yerine "Asgari tarımsal arazi büyüklüğü" ve (ı) bendinde yer alan "Yeter gelirli tarımsal işletme" tanımı yerine "Asgari tarımsal işletme büyüklüğü" tanımı getirilmiş ve (t) bendinden sonra gelmek üzere eklenen (u) bendi ile "Tarımsal işletme" ve (ü) bendi ile "Yan sınai işletme" tanımları yapılarak, kanunun uygulanması sırasında farklı yorumlamalara yol açılmaması amaçlanmıştır.

Madde 4- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunun 8 inci maddesinin başlığı madde metni ile bütönlük sağlanması amacıyla "Tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal işletme ve arazi büyüklüklerinin belirlenmesi" şeklinde değiştirilmiştir.

8 inci maddenin üçüncü fıkrada yapılan değişikliklerde, tarım arazilerinde asgari büyüklüğün altında yeni pay ve paydaş oluşturulması engellenmiştir. Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 8 inci maddesinin en küçük parsel büyüklüğünün üzerindeki tarım arazileri için bir yaptırım içermemesi nedeniyle bölünemez büyüklüğün üzerindeki tarım arazilerinde hisseli satış yolu ile fiili bölünmeler meydana gelmiştir. Örneğin, 20 dekarın üzerindeki arazilerde kişiler ifraz yapmaksızın hisseli olarak arazilerini satabilmekteler. Bu durum tarım arazilerinde fiili bölünmelere neden olmaktadır. Bu nedenle, getirilen yeni düzenleme ile tarım arazilerinde asgari parsel büyüklüğünün altında yeni hisse oluşturulması engellenerek fiili bölünmelerin önlenmesi amaçlanmıştır.

Yine asgari arazi büyüklükleri ile ilgili istisnai durumlar içerisinde tarım dışı kullanım izni verilen alanlar dahil edilmiştir. 5403 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında verilen tarım dışı kullanım izinlerinde asgari parsel büyüklüğü nedeniyle daha fazla tarım arazisine tarım dışı kullanım izni verilmek zorunda kalmıştır. Bu nedenle yeni düzenlemede asgari parsel büyüklüğü için tarım dışı kullanım izinlerine de muafiyet getirilmiştir.

5403 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "Bakanlığın uygun görüşü ile kamu yatırımları için ihtiyaç duyulan yerler hariç olmak üzere" ifadesi madde metninden çıkarılmıştır. Bu kapsamdaki alanların tarım dışına çıkarma izin ve işlemleri bu Kanununun 13 üncü maddesi ile yerine getirilmesi ve tarım dışı kullanım izni verilen alanlarla ilgili olarak üçüncü fıkra istisna getirilmesi nedeniyle madde metninden çıkarılması uygun görülmüştür.

Yine aynı fıkra mevcut durumda, bölünemez büyüklükte olan tarım arazilerinde oluşmuş hisselerin ifraz edilmesi, üçüncü şahıslara satılması, rehnedilmesi ve devredilmesi engellenmiştir. Ancak, bölünemez büyüklüğün üzerindeki tarım arazileri için aynı hüküm geçerli olmamaktadır. Bununla birlikte, mevcut uygulama özellikle cebri satışlarda sıkıntılara yol açmaktadır. Birlikte mülkiyetin olduğu taşınmazlarda hissedarların Medeni Kanunun ilgili hükümleri gereğince ön alım hakkına sahip olması ve bölünemez büyüklüğün üzerinde veya altında tüm tarım arazilerinde uygulama birlikteliğinin sağlanması amacı ile bölünemez büyüklükte olan arazilerde oluşan hisselerin üçüncü şahıslara satılmasını, rehnedilmesini ve devredilmesini engelleyen hüküm kaldırılmıştır. Maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenleme ile tarım arazilerinin asgari büyüklüklerin altında ifraz edilemeyeceği, bölünemeyeceği ve pay ve paydaş adedinin artırılamayacağı hükmü getirilmiştir.

Türk Medeni Kanununun özülemeye ilişkin maddelerinin yürürlükten kaldırılması nedeni ile özülemeye ilişkin maddelerin uygulanma imkanı kalmadığından madde metninden çıkarılmıştır.

Madde 5- 8 inci maddeye eklenen 8/A maddesi ile bölge farklılıkları dikkate alınarak asgari tarımsal işletme büyüklüklerinin Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirleneceği hususu düzenlenmiştir. Tarımsal işletmelerin ekonomik büyüklüklerin altına düşmemesi amacıyla belirlenen büyüklüklerin altında ifraz edilemeyeceği, bölünemeyeceği hususu düzenlenerek bu hususun Bakanlık tarafından tapu siciline şerh edilmesi ile doğacak ihtilafların önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Tarımsal taşınmazlar için Türk Medeni Kanununun 657 nci maddesine göre gelir değerine göre işlem yapılarak özülemeye yapılacağı hususu düzenlenmiştir. Ancak bu düzenleme ile ilgili herhangi bir uygulamaya rastlanılmadığı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tespit edilmiştir. Dolayısıyla tarım arazileri miras yolu genel hükümlere göre parçalanmaktadır. 8/B maddesi ile tarımsal arazilerde mirasçılar arasında anlaşma sağlanması halinde, mirasın açılmasından itibaren bir yıl içerisinde mülkiyetin devrinin esas olacağı öngörülmektedir. Söz konusu taşınmazlarda bir yıl içerisinde devir olmaması ve 8/C maddesinin ikinci fıkrasına göre dava açılmaması durumunda 8/Ç maddesi gereğince işlem yapılacağı hükme bağlanmıştır.

8/C maddesinin birinci fıkrasında murise ait terekede bulunan, ekonomik bütünlüğe sahip tarımsal işletme veya tarımsal arazi mülkiyeti hakkında mirasçıların; üzerinde anlaşma sağlanan mirasçı veya mirasçılara devri, Türk Medeni Kanununda yer alan aile malları ortaklığına veya kazanç paylı aile malları ortaklığına devri, tamamının miras payı oranında hissedarı oldukları Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları bir şirkete devri veya işletmeye ait arazilerin üçüncü kişilere devri konusunda karar verebilmeleri öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında mirasçılar arasında anlaşma sağlanamaması hali düzenlenmiştir. Bu durumda; mirasçılardan her birinin dava açabileceği sulh hukuk hakiminin kişisel yetenek ve durumları gözönünde tutulmak suretiyle tarımsal işletmeye ait tarımsal arazilerin mülkiyetinin tarımsal değeri üzerinden ehil mirasçıya devri hususu düzenlenmiştir. Birden çok ehil mirasçının bulunması halinde öncelikle geçimini bu işletmeden sağlayan mirasçıya verilmesi öngörülerek geçimini tarımdan sağlayan mirasçı korunmuştur. Ehil mirasçı olmaması durumunda diğer mirasçılar arasından en çok bedeli teklif edene, mirasçılar arasında istekli olmaması durumunda ise işletmeye ait tarımsal arazilerin sulh hukuk hakimi tarafından satışına karar verilmesi hususu düzenlenmiştir.

Ehil mirasçı ile kastedilen, bilinçli tarım yapabilecek, toprağı en iyi ve verimli şekilde kullanabilecek olan kişi olup, ehil mirasçıya ait niteliklerin yönetmelik ile belirlenmesi hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, işletmeye ait arazilerde yirmi yıl içerisinde herhangi bir tarım dışı faaliyet nedeniyle değer artışı meydana gelmesi durumunda diğer mirasçıların hak kayıplarının önlenmesi amaçlanmıştır.

8/Ç maddesinde; mülkiyetin süresinde devredilmediğinin tespiti halinde, durumun kamu kurum veya kuruluşları ile finans kurumları tarafından öğrenilmesi halinde derhal Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bildirilmesi ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının bu yerlerin ehil mirasçıya veya istemde bulunan mirasçıya devri, aksi halde üçüncü kişilere satılması için sulh hukuk mahkemesine başvurusu öngörülmüştür. Düzenlemenin temel amacı, ehil istekli mirasçıyı korumak, tarımsal işletmeye ait tarım arazilerinin bölünmeksizin ehil mirasçıya devrini sağlamaktır. Bu sebeple mülkiyetin usulüne uygun devrini gerçekleştirilmeyen mirasçılar arasında paylaşımın yapılamaması halinde, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının devreye girmesi ile miras paylaşımı sırasında meydana gelen ve uzun süren paylaşım anlaşmazlığının kısa sürede halledilerek tarım arazilerinin atıl kalmasının veya ehil olmayan kişilerin tarım yapmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

8/D maddesinde; kendisine tarımsal işletme veya tarımsal arazi devredilen mirasçının diğer mirasçıların paylarının karşılığını ödemesi, bedelin mahkeme vizesine depo edilmesi ve ödemenin altı aylık süreye kadar yapılması, gerektiğinde altı aylık ek süre verilebileceği hususu düzenlenmiştir. Buradaki en önemli sorun devralacak mirasçının ödeme gücünün bulunmaması durumunda ortaya çıkacaktır. Ödeme gücü olmayan ve devri alan mirasçının, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen usul ve esaslarda kredi kullanmak suretiyle diğer mirasçılara borcunu ödemesi kararlaştırılmıştır. Burada kredi kullandıracak kuruluş bir kamu bankası olacağı gibi, özel bankalar ve katılım bankaları ile diğer finans kurumları da olabilir. Kullanılacak kredinin çok uzun vadeli ve düşük faizli olması gerekmektedir. Bu durumda diğer paydaşlara peşin olarak paylarının bedelinin ödenmesi ve miras hukukundan kaynaklanan haklarını almaları sağlanmış olacaktır. Ayrıca kendisine devir yapılan mirasçı tarafından kredi kullanılması durumunda, bu kredi miktarının diğer mirasçıların alacakları miktarın toplamından fazla olamayacağı hükme bağlanmıştır.

8/E maddesinde; mülkiyetin devri sistemi öngörüldüğünden, bu yeni sisteme uygunluk açısından, taşınmaların devrinde de mülkiyetin gerçek değer üzerinden tarımsal işletmeye ait tarımsal araziler kendisine devir yapılan mirasçıya devredilmesi veya mirasçılar arasında şirket kurulması halinde tarımsal işletme için gerekli olan taşınmaların da şirket mal varlığına dahil edilmesi öngörülmektedir.

8/F maddesinde; mülkiyetin devri sistemi öngörüldüğünden, bu yeni sisteme uygunluk açısından, tarımsal işletme veya tarımsal arazi mülkiyetinin kendisine devredilmesini isteyen ve buna ehil olduğu tespit edilen mirasçının bu konudaki istem hakkının ortadan kalkmayacağı, ancak birden çok mirasçıda devir koşullarının bulunması halinde kendisine devir yapılacak mirasçının ölüme bağlı tasarruf ile belirlenebileceği öngörülmüştür. Bu madde ile amaç, tarımı ehil mirasçının yapmasının sağlanmasıdır.

8/G maddesinde; mirasın paylaşımı esnasında ayırt etme gücüne sahip olmayan küçük mirasçı bulunması durumunda, tarımsal işletme veya arazilerin yönetiminin ehil mirasçılardan birine veya üçüncü bir kişiye hakim tarafından tedbiren verilebilmesi hususu düzenlenmiştir. Bundan amaç tarımsal işletmenin zaman kaybetmeksizin faaliyetlerine devam edebilmesini sağlamak ve tarım arazilerinin atıl kalmasının önüne geçmektir.

8/Ğ maddesinde; mirasçıya devir durumunda, işletme üzerinde daha önce murisin borcu nedeniyle kurulmuş bulunan rehin konusu borçların mahsup edilmesi ve bakiye bir tutar kalırsa diğer mirasçılara payları oranında ödenmesi öngörülmektedir.

8/H maddesi; tarımsal işletmeye sıkı şekilde bağlı yan sınaî işletmenin varlığı halinde yan sınaî işletme ile tarımsal işletmenin mülkiyetinin bir bütün halinde istemde bulunan ehil mirasçıya gerçek değeri üzerinden devredileceği hükme bağlanmış olup, işletme ile yan sınaî işletme birleştirilerek bütünlük sağlanması amaçlanmıştır.

Mirasçılardan birinin itiraz etmesi veya birden çok mirasçının kendine devir istemesi halinde ise, sulh hukuk hakiminin her iki işletmenin ekonomik gelir ve bütünlüğünü dikkate alarak tarımsal işletmenin yan sınaî işletmenin birlikte veya ayrı olarak devrine veya satışına karar verebilmesi düzenlenmiştir.

Mirasçılar arasında şirket kurulması halinde, tarımsal işletmeye ait sıkı şekilde bağlı olan yan sınaî işletmenin de şirketin mal varlığına dahil edileceği öngörülmektedir.

8/I maddesinde; şirketleşmeyi ve mirasçılar arasında anlaşma yapılmasını özendirme amacıyla; tescil işlemi tamamlanıncaya kadar yapılacak işlemlerin harçlardan ve bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtların damga vergisinden muaf olduğu, Türk Ticaret Kanununda yer alan şirket kurulmasına ilişkin sermaye ve diğer özel şartların kanun uyarınca kurulacak şirketler için aranmayacağı ve mirasçılar arasında işletme veya tarım arazilerinin mülkiyetinin devri konusunda anlaşmaları durumunda, bu taşınmazların devri ile ilgili yapılacak işlemlere ilişkin harçlar ile bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtlara ilişkin damga vergisinden muaf olması hususu düzenlenmiştir.

8/İ maddesinde; mirasçılar arasında aile malları ortaklığı veya kazanç paylı aile malları ortaklığı kurulması halinde tarımsal işletmeye ait tarım arazilerinin bölünmesini önlemek amacıyla diğer ortaklara önalım hakkı getirilmiştir. Türk Medeni Kanununa göre önalım hakkına sahip ortakların bu haklarını kullanmaması halinde sınırdaş arazi maliklerine de önalım hakkı tanınarak arazilerin büyümesi hedeflenmiştir. Önalım hakkının kullanılması sırasında uygulamada herhangi bir sorun yaşanmaması için Türk Medeni Kanun hükümlerinin uygulanacağı hususu düzenlenmiştir.

8/J maddesinde; mirasçılar arasında kurulan aile malları ortaklığı veya kazanç paylı aile malları ortaklığı veya şirketin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, bahse konu tarımsal işletme veya arazilerin bölünemeyeceği hüküm altına alınarak, sona erme hallerinde bölünmenin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

8/K maddesinde; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının; tarımsal işletmeyi ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan azami oranda verimli kılmak, işletmelerin arazi büyüklüğünü artırmak için gerekli tedbirleri alacağı hususu düzenlenmiştir. Ayrıca, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının; tarım arazilerinin değerinin tespiti, kredi temini, ortakçılık, yarıcılık, kiracılık işlerinin düzenlenmesi, kira bedellerinin tespiti ve üretime yönlendirilmesi, arz talep listelerinin oluşturulması, alıcı, satıcı ve kiracıların anlaşmaları konusunda doğrudan aracılık yapılması, bu alanda ilgili kamu idareleri ile yürütülecek politikalar konusunda işbirliği yapılması ve kredi işlemlerine teknik destek sağlanması gibi iş ve işlemleri yapacağı veya yaptıracağı hususu düzenlenmiştir. Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, ihtiyaç duyulması halinde, asgari büyüklüğün altındaki tarımsal arazi ve işletmelerin asgari büyüklüklere çıkarılması veya mülkiyetten kaynaklanan ihtilafların giderilmesi amacıyla kamulaştırma, alım ve satım işlemlerinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının talebi üzerine Maliye Bakanlığı tarafından ilgili mevzuata göre yerine getirileceği düzenlenmiştir. Kamulaştırma ve alım işlemlerinin gerektiğinde Hazineye ait taşınmazların trampası suretiyle de yapılabileceği hususu da maddede düzenlenmiştir.

Madde 6- 5403 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddelerinin son fıkralarında yer alan "tüzükle" ibaresi yerine "yönetmelikle" ibaresi getirilerek tüzüklerin yürürlüğe girmesi için geçirilen sürecin uzun olması ve günün ihtiyaçlarına göre düzenleme yapılması konusunda, yönetmelik ile düzenleme yapılmasının Kanunun uygulanmasında daha işlevsel olacağı düşünülmektedir.

Madde 7- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 3 üncü maddesinin (h) bendinde yer alan "Yeter büyüklükte tarımsal arazi parseli" tanımı yerine "Asgari tarımsal arazi büyüklüğü" tanımının getirilmesi nedeniyle Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasındaki "yeter" ibareleri yerine "asgari" ibareleri getirilmiştir.

Ayrıca; toplulaştırma uygulamalarında, küçük tarım arazileri ile tahsisli arazilerin birleştirilmesiyle oluşturulan arazilerin; öncelikle arazileri toplulaştırma veya kamulaştırma konusu olan arazi maliklerine, bu kişiler satın almadığı takdirde, asgari büyüklükte tarım arazisi bulunmayan yöre çiftçilerine rayiç bedeli üzerinden Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının talebi üzerine Maliye Bakanlığı tarafından ilgili mevzuatına göre satılması hususu düzenlenmiştir.

Maddenin dokuzuncu fıkrasında, uygulamaya ilişkin usul ve esasların Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirleneceği hususu düzenlenmiştir.

Madde 8- Ülkemizde özellikle tarım arazilerinde mirasçılar tarafından intikal işlemlerinin yapılmasına yeteri kadar önem verilmemekte, bu durum sonraki nesillerde mülkiyet sorunlarına neden olmaktadır. Geçici 5 inci maddenin birinci fıkrası ile Kanununun yayımı tarihinden önce mirasçılar arasında paylaşımı yapılmamış tarımsal işletmelere ait tarımsal arazilerin intikallerinde önceki mevzuat hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrası ile Kanunun yayımı tarihinden önce tarımsal işletmelerin paylaşımına ilişkin açılmış ve halen devam etmekte olan davalarda da önceki mevzuat hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Maddenin üçüncü fıkrası ile intikal işlemlerinin hızla yapılmasının özendirilmesi amacı ile geçici 5 inci madde kapsamında yapılacak intikal işlemlerinin iki yıl içerisinde yapılması halinde harçlardan muaf olması hususu düzenlenmiştir.

Madde 9- 5403 sayılı Kanunda yapılan değişikliklere paralel olarak 4721 sayılı Kanunun 233 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "özüleme" ibaresi "devir" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 10- 657 nci maddenin birinci fıkrasında; taşınmazların paylaşımının yapıldığı zamandaki gerçek değerleri esas alınarak mirasçılara özgüleneceği, ikinci fıkrasında da tarımsal taşınmazların gelir değerine, diğer taşınmazların sürüm değerine göre özgüleneceği hükme bağlanmıştır. 5403 sayılı Kanundaki düzenlemelerle yapılmak istenen tarımsal taşınmazlarda özgüleme değil, devir sisteminin getirilmesi ve uygulamanın bu yönde oluşmasıdır. Zira özgüleme ile tarımsal taşınmaz bir mirasçıya verilmekte, ancak kendine özgüleme yapılan mirasçının ölümü halinde, yine miras paylaşımı konusunda uyumsuzluklar çıkmakta ve yıllar süren davalara konu olmaktadır. Bir yandan yıllar süren davaların kısa sürede sonuca ulaşması, diğer yandan da tarım arazilerinin ehil kişilerin elinde değerlendirilerek tarımsal verimliliğin artırılması hedeflenmektedir.

Madde 11- Türk Medeni Kanununun "Bölünme" başlıklı 656 ncı maddesinde yer alan "Taşınmazların bölünmelerine ilişkin kanun hükümleri saklıdır" hükmünden hareketle 5403 sayılı Kanun ile getirilen düzenlemelerin yürürlüğe girmesi ile 659 uncu, 660 ıncı, 661 inci, 662 nci, 663 üncü, 664 üncü, 665 inci 666 ncı, 667 nci ve 668 inci maddelerinin uygulanma imkanı kalmadığından yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür.

Madde 12- Tarım arazilerinin miras yolu ile bölünmesi ülkemiz tarımındaki en büyük sorunlardan birisidir. Bu sorun bugüne kadar ağırlaşarak devam etmiş olup hazırlanan bu Tasarı ile sorunun çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır. Ancak tarım arazilerindeki hem bugüne kadar birikmiş olan mülkiyet sorunlarının çözümü hem de bundan sonra miras yolu ile çıkabilecek mülkiyet sorunlarının çözümü Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına büyük bir iş yükü getirecektir. Bu iş yükünü karşılamak ve Kanun uygulamalarını gerçekleştirmek amacı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında yeni kadrolara ihtiyaç bulunmaktadır.

Madde 13- Yürürlük maddesidir.

Madde 14- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5578 Sayılı "TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU"nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Volkan Canalıoğlu
Trabzon

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1599)	
ESAS	Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere 09/02/2007 Tarih ve 26429 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2. Maddesinde; En küçük alana sahip ve daha fazla küçülmemesi gereken bölünmez parsel büyüklükleri mutlak tarım arazileri, marjinal tarım arazileri ve özel ürün arazilerinde 20 dönüm, dikili tarım arazilerinde 500m² ve örtü altı tarım arazilerinde 3000m² olarak yeniden belirlenmiştir.

Ancak; İcanadolu, Dođuanadolu ve Güneydođuanadolu Bölgelerimizde geniş araziler bulunduğundan en küçük parselin 5000m² olması doğaldır. Karadeniz Bölgesi ise fiziki ve doğa şartlar nedeni ile engebeli bir yapıya sahiptir ve bu nedenle bölgede arazi kıtlığı vardır. Dar arazilerde mülkiyet babaya ait olup, vefatı durumunda verasetleri olan varislerine de arazi bölünmeleri nedeni ile yeterince arazi kalmamakta ve insanlar mağdur olmaktadır.

Bu kanun teklifinin amacı; 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda değişiklik yaparak Karadeniz Bölgemizde yaşayan vatandaşlarımızın yaşadıkları sıkıntıları ortadan kaldırmaktır.

TRABZON MİLLETVEKİLİ MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU'NUN TEKLİFİ

**5578 SAYILI TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNUN DA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 09/02/2007 tarihli ve 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Marmara, Ege, Akdeniz, İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde en küçük parsel 5000m², Karadeniz Bölgemizde ise en küçük parsel 500m²dir."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

24/6/2013

Esas No: 1/788, 2/1599

Karar No: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/788)" 10/6/2013 tarihinde esas komisyon olarak Adalet Komisyonu'na ve tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna, "Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1599)" 7/6/2013 tarihinde esas komisyon olarak Adalet Komisyonu'na ve tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilmiştir. Tasarı ve Teklifin değişiklik öngördüğü 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun ve sonraki muhtelif değişikliklerin esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülmüş olması ve her ne kadar öngörülen değişikliklerin mülkiyet ve miras hukukuyla ilgisi olsa da özünün toprağın korunması ve işletilmesine yönelik bulunması nedeniyle esas Komisyonun Adalet Komisyonu olmadığı düşünülmüş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesi kapsamında gereğinin yapılması hususu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına arz olunmuştur. Bu kapsamda Tasarının ve Teklifin esas komisyonu İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesi uyarınca değiştirilmiş ve Komisyon Başkanlıkları tarafından imzalanan değişiklik yazısı Genel Kurul'un 11/6/2013 tarihli 118'inci birleşiminde bilgiye sunulmuştur. Bu kapsamda "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/788)" 11/6/2013 tarihinde esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna ve tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, "Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1599)" 11/6/2013 tarihinde esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna ve tali komisyon olarak Adalet Komisyonu'na havale edilmiştir.

Tasarı ve Teklif, Komisyonumuzun 18/6/2013 tarihli toplantısında Adalet Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya başkanlığında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Yargıtay Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Tarımsal Kalkınma Vakfı, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, Toprak Mahsulleri Ofisi temsilcileri ile Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Veysel Başpınar'ın katılımlarıyla içtüzüğü'nün 35'inci maddesi uyarınca birleştirilerek görüşülmüştür.

Görüşmeler sırasında bilhassa temel hak ve özgürlüklerle ilgili olarak Komisyonunda uzun süredir bekleyen çok sayıda teklif bulunmasına rağmen tercih edilen Tasarı ve Teklifin komisyon gündemine alınmasına bazı komisyon üyeleri tarafından itiraz edilmiştir. Ancak yasalar, yalnızca hukuk düzeninin unsurları değil, aynı zamanda hedeflenen politikaların da araçlarıdır. Bu bakımdan siyasal iktidarların ihtiyaç duydukları tasarı veya tekliflerin gündeme alınması noktasında bir tercih

haklarının bulunduğu açıktır. Muhalefetin komisyon gündemine yönelik itirazı, belirtilen ve komisyon tutanağında yer alan nedenlerle yerinde görülmemiştir. Cumhuriyet Halk Partisine mensup komisyon üyelerinin toplantıyı terk etmeleri, hiçbir şekilde arzulanmamakla birlikte kendi demokratik takdirleridir.

Komisyon, geneli üzerinde ve ayrıca madde madde görüşme yöntemini belirlemiştir. Ancak, Genel Kurul müzakeresinde temel alınma niteliği bulunmaması sebebiyle madde oylaması yapılmamıştır.

- Kanun Tasarısının yöneldiği "arazinin parçalanmasının önlenmesi" (I) ve bu bağlamda "toprak hukukumuzda bir yapılanmaya gidilmesi" (II) amacı, projenin ruhunu (ratio legis'i) oluşturmaktadır. Hiçbir sistem, toplum ve devlet, arazi değerinin parçalanarak yahut atıl bırakılarak, bir tür buharlaşmasına veya işlevsiz bırakılmasına seyirci kalamaz.

Belli ki aynı sorun, tarihsel süreç içerisinde çeşitli formlarda düzenleme konusu kılınmış olmasına rağmen kalıcı bir hukuk zemini yakalanamamıştır. Bu alanda birbirlerini izleyen birden çok düzenlemenin yapılmış olması da aynı yaklaşımı desteklemektedir. Yeni düzenleme, sorun ve düzenleme pratiğinde farklı bir bakışı güncellemektedir.

Komisyonumuz aşağıda belirtildiği üzere bazı düzenlemelerin yeniden değerlendirilmesi gerektiğine özellikle işaret eder:

- Malikin ölümü üzerine varislerin araziye ve işletmeye ilişkin devir dâhil diğer işlemleri yerine getirememeleri durumunda "devletin dava açması" ve arazinin üçüncü kişiye de satılabilmesi seçeneği, hem mülkiyet ve miras hakkı (Anayasa md. 35, 44, 90, AİHS 1 No'lu ek protokol, md. 1) ve hem de yargılama hukuku ilkeleri (Anayasa md. 2, 142) ve hatta yöntemin işlerliği noktalarından ileri değerlendirmelere ihtiyaç göstermektedir.

- Tasarıda öngörülen işletme ve şirket kurumları genel tipler içinde farklılık gösteren karakterleri ve kurucu unsurları bakımından daha açık ve tanımlı düzenlemeye muhtaçtır.

- Tasarının Türk Medeni Kanununun belli bir bölümünü yürürlükten kaldırmaya ilişkin hükmünün yöneldiği amacı sağlayacak başka bir hukuk tekniğinin mevcudiyeti karşısında, Tasarının 11'inci maddesiyle Türk Medeni Kanununun maddelerinin yürürlükten kaldırılması yerine, maddenin alacağı şekil şöyle olabilir: "Bu Kanunun düzenlediği hususlarda, diğer kanunların aksine hükümleri, özellikle Türk Medeni Kanununun 659 ilâ 668 inci maddeleri uygulanmaz" Normun yürürlüğü ile uygulanması kurumlarının farklılığından üretilen bu tekniğin hukuk dünyamızda yeterince farkında olduğu söylenemez. Ayrıca bu yöntemin, temel kanun/konulu kanun eksenindeki paradoksları, birbirlerinin varlıklarına yönelmeksizin giderme gibi pozitif işlevi de vardır. Kaldı ki aynı teknik Türk Medeni Kanununun 656'nı maddesinde de dolaylı olarak benimsenmiştir. ("Taşınmazların bölünmelerine ilişkin kanun hükümleri saklıdır." hükmü) Bu çözüm seçeneğinde Tasarının 9 ve 10'uncu maddelerinin de Tasarı metninden çıkarılması gerekir.

Komisyonumuzdaki görüşmeler tutanağa bağlanmış olup, Adalet Komisyonu Tutanakları, raporumuzun ayrılmaz parçası niteliğindedir. Raporumuzda özet olarak dile getirilen görüşlerin farklı seçeneklerde değerlendirilmesi tutanaklarda yer almaktadır. Komisyonumuz yararlı olacağı düşüncesiyle tutanaklardan bir örneği asli komisyon olan Tarım, Orman ve Köyüşleri Komisyonuna göndermiştir.

Raporumuz, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Harun Tüfekci</i>
Ankara	Bartın	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Murat Bozlak</i>	<i>İlknur İnceöz</i>	<i>Bülent Tezcan</i>
Adana	Aksaray	Aydın
(Son oylamada bulunamadı)		(Son oylamada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Fehmi Küpçü</i>	<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Mustafa Kemal Şerbetçioğlu</i>
Bolu	Bursa	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Kaşdemir</i>	<i>Bilal Uçar</i>	<i>Recep Özel</i>
Çanakkale	Denizli	Isparta
		(Son oylamada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Bülent Turan</i>	<i>Celal Adan</i>	<i>Murat Başesgioğlu</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Son oylamada bulunamadı)	(Son oylamada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Mevlüt Akgün</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Turgut Dibek</i>
Karaman	Kırkkale	Kırklareli
	(Son oylamada bulunamadı)	(Son oylamada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Öztürk</i>	<i>Murat Göktürk</i>	<i>Ali İhsan Yavuz</i>
Mersin	Nevşehir	Sakarya
(Son oylamada bulunamadı)		
Üye		Üye
<i>Dilek Akagün Yılmaz</i>		<i>Ali İhsan Köktürk</i>
Uşak		Zonguldak
(Son oylamada bulunamadı)		(Son oylamada bulunamadı)

Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu

6/3/2014

Esas No: 1/788, 2/1599

Karar No: 29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 30/5/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 10/6/2013 tarihinde esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna ve tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonuna havale edilen 1/788 esas numaralı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile 3/6/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 7/6/2013 tarihinde esas komisyon olarak Adalet Komisyonuna, tali komisyon olarak ise Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonuna havale edilen 2/1599 esas numaralı "Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", Adalet Komisyonu Başkanlığının, Tasarı ve Teklifin değişikliğe öngördüğü 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun ve sonraki muhtelif değişikliklerin esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonunda görüşülmüş olması ve her ne kadar öngörülen değişikliklerin mülkiyet ve miras hukukuyla ilgisi olsa da, özünün toprağın korunması ve işletilmesine yönelik bulunması gerekçeleriyle söz konusu tasarı ve teklif için esas Komisyonun Adalet Komisyonu yerine Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu olması gerektiğini belirten 11/6/2013 tarihli ve 128149 sayılı yazısı ile İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesi kapsamında gereğinin yapılması hususu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına iletilmiş ve Adalet Komisyonunun mezkur talebinin Komisyonumuzca da uygun görülmesi üzerine Komisyon Başkanlıkları tarafından imzalanan değişiklik yazısı Genel Kurul'un 11/6/2013 tarihli 118'inci birleşiminde bilgiye sunulmuştur. Bu kapsamda, 1/788 esas numaralı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile 2/1599 esas numaralı Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun; 5578 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak ise Adalet Komisyonuna, 1/788 esas nolu Tasarı ayrıca tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Adalet Komisyonu, tali komisyon sıfatı ile söz konusu Tasarı ve Teklifi 18/6/2013 tarihli toplantısında birleştirerek görüşmüş ve raporunu 24/6/2013 tarihinde, Komisyonumuza sunulmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur. Tali Komisyon raporu başta Komisyon üyelerimiz olmak üzere davet edilen tüm kurum ve kuruluşlara dağıtılmıştır.

Tasarı, Komisyonumuzun 26/2/2014 tarihinde yaptığı toplantısında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi EKER ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Adalet, Maliye bakanlıkları ile, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Hazine Müsteşarlığı, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Toprak Mahsulleri Ofisi, Türkiye İhracatçılar Meclisi, TEMA Vakfı Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Ziraat Mühendisleri Odası temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde özetle, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda değişiklik yapılmak suretiyle, "Tarımsal işletme" ve "Asgari tarımsal işletme büyüklüğü", "Asgari tarımsal arazi büyüklüğü" ve "Yan sınai işletme" tanımlarının yapılmasının, 5403 sayılı Kanuna eklenen 8/A maddesi ile tarımsal faaliyetin ekonomik olarak yapılabildiği en küçük alana sahip ve daha fazla küçülmemesi gereken asgari tarımsal işletme büyüklüklerinin bölge farklılıkları göz önüne alınarak Bakanlıkça belirlenmesinin, bölünemez büyüklükteki tarımsal işletmeye ait tarım arazilerinin bir tek mirasçıya devri ve diğer mirasçıların payları oranında belli bir bedelin mirasçılar tarafından ödenmesi, mirasçıların arazileri Türk Medeni Kanununda yer alan aile malları ortaklığına devri, miras payı oranında hissedarı oldukları Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları bir şirkete devri veya işletmeye ait arazilerin satışı konusunda anlaşabilmelerinin, Türk Medeni Kanunu'nun 659 ve devamı maddelerinde yer alan tarımsal işletmelere ilişkin düzenlemelerin yürürlükten kaldırılarak ilgili hükümlerin 5403 sayılı Kanuna taşınmasının ve miras yolu ile arazi bölünmeleri konusunda bütünlük sağlanmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

2/1599 esas numaralı Kanun Teklifi ile de coğrafi bölgelerin arazi özellikleri gözetilerek bölünemez en küçük parsel büyüklüklerinin bölge bazında belirlenmesi öngörülmektedir.

Gündeme alınan 1/788 esas numaralı Kanun Tasarısı ile 2/1599 esas numaralı Kanun Teklifi birbirleriyle ilgisi nedeniyle İçtüzüğü'nün 35 inci maddesi gereğince birleştirilmiş ve görüşmelerde 1/788 esas numaralı Kanun Tasarısı metninin esas alınması kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet adına yapılan sunumda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi EKER özetle:

- Görüşülmekte olan Tasarının tarım sektörünün ve ülkenin geleceği için çok önemli olduğunu, çiftçilerimizin artık bölgesel ve küresel pazarlar için üretim yapmakta olduklarını, Dünyadaki tarım ve gıda üretiminin ve ticaretinin giderek artmakta olduğunu ve gelişmiş ülkelerde bu sektörlerdeki durumun Türkiye'yi de yakından ilgilendirdiğini çünkü ortada bir rekabetin olduğunu ve bu ortamda verimli bir tarımsal üretimin önemli olduğunu,

- Doksan yıldır ülkemizdeki tarım arazilerinin (tarımsal işletme büyüklüğü) miras yoluyla bölünerek ortalama 5,9 hektara kadar düştüğünü ve bu sayının İngiltere'de 53,8 ha., Almanya'da 45,7 ha., Fransa'da 52,1 ha., İtalya'da 7,6 ha., İspanya'da 23,8 ha., AB ortalamasında 12,6 ha., ABD'de 181,8 ha. olduğunu,

- Türkiye'de toplam tarım arazisinin 23,8 milyon ha. olduğunu, bunun 9,0 milyon hektarının kayıt dışı tarım arazisi olduğunu, kayıt dışı bu arazilerin 6,3 milyon hektarının şahıs veya tüzel kişilere ait olup, intikal yapılmaması, hissedarlar arasındaki sorunlar veya arazinin çok küçük olması nedeniyle çiftçi kayıt sistemi (ÇKS) ne kayıt ettirilmeyen tarım arazileri, 2,7 milyon hektarının da kaçak veya ecrimisil ödenerek kullanılan Hazine'ye ait tarım arazilerinden oluştuğunu,

- Ülkemizdeki tarımsal işletme sayısının 3 milyon olduğunu, bunların 30 milyon tarım parselinden oluştuğunu ve işletme (5,9 ha.) başına 10 parsel düştüğünü, 30 milyon parselin tamamının ayrı ayrı fiili durumunun (eğim, yükseklik, sulu/kuru tarıma uygunluk vb.) kayıt altına alındığını, bu parsellerin toplam 40 milyon malikinin bulunduğunu ve işletme başına 13 malik olduğunu,

• 3 milyon tarımsal işletmenin % 65 inin 5 ha. altında, % 83 ünün 10 ha. altında araziye sahip olduğunu, ortaya çıkan bu bölünmüşlük durumunun sebebinin arazilerin miras yoluyla parçalanmasına engel olunamamasının neden olduğunu ve bu durumun mutlaka engellenmesi gerektiğini, aksi taktirde 21. Yüzyıl sonlarına doğru üretim yapılabilecek tarım arazisi kalmayacağını,

• Tarım arazilerindeki parçalanmışlıktan dolayı, çok küçük olduğu için işletilemeyen parseller, tarımsal mekanizasyonun verimli kullanılamamasından doğan kayıplar ile mülkiyet problemlerinden dolayı ortaya çıkan üretim kayıplarının toplamının yıllık 17 milyar TL. olduğunu,

• Bu sorunun sosyal boyutunun da olduğunu ve çözümünde toplumun çoğunluğu tarafından kabul edilebilir olması gerektiğini, tarım sektörünün paydaşı olan tüm kesimler ile görüşüldüğünü, 50 bin çiftçi üzerinde anket yapıldığını ve % 70-80 lere varan oranda olumlu görüş ile karşılaştıklarını,

• Tarım arazilerinin bölge farklılıklarının göz önünde bulundurularak il ve ilçelere göre belirlenen yeter gelirlili asgari büyüklüklerin altında bölünemeyeceğini, bu hususun tapu siciline şerh edileceğini, bilimsel gelişmeler ve günün koşullarına göre Tasarıya eklenecek listede yer alan yeter gelirlili büyüklüklerde Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile değişiklik yapılabileceğini,

• Yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüklerinin hesabında, tarım sektöründe kişi başına düşen millili gelirin en az dört katı geliri sağlayacak toplam arazi büyüklüğünün esas alındığını,

• Tarımsal arazilerin mülkiyetinin devri konusunda mirasçıların anlaşmaları için bir yıllık süre verildiğini,

• Mirasçıların anlaşması halinde mirasa konu tarım arazilerinin:

- Üzerinde anlaşma sağlanan mirasçıya devir edilebileceğini,

- Aile malları ortaklığı şeklinde kullanılabileceğini,

- Mirasçılar tarafından işletilebilmesi amacı ile Türk Ticaret Kanununa göre limited şirket kurulabileceğini,

- Mirasçılar tarafından bütün olarak satılabileceğini

• Mirasçılarının anlaşmaması halinde mirasa konu tarım arazilerinin:

- Sulh hakimi tarafından belirlenen ehil mirasçıya değeri üzerinden devirinin yapılacağını,

- Ehil mirasçı bulunmaması halinde, en yüksek teklifi veren istekli mirasçıya devrinin yapılacağını,

- Ehil ve istekli mirasçı bulunmaması durumunda, sulh hakimi tarafından satışının sağlanacağını,

Ehil mirasçının tespitine ilişkin kriterlerin yönetmelikle belirleneceğini,

• Kanunun yürürlüğünden önce vefat eden miras bırakanın terekesinde bulunan tarımsal arazilerin itikali işlemlerinin ve devam eden davaların halen yürürlükte olan Kanun hükümlerine göre tamamlanacağını,

• Yeterli ödeme gücü olmayan ehil veya istekli mirasçılar için kredi imkanları sağlanacağını, ifade etmiştir.

Tasarı üzerinde Komisyon üyeleri, ifade ettikleri çeşitli görüşlerde ise özetle;

• Görüşülmekte olan Tasarının yerinde fakat çok geç kalınmış bir tasarı olduğunu, tarım topraklarının korunmasının çok önemli olduğunu ancak birinci sınıf tarım arazilerinde sanayi işletmelerinin ve inşaatların sürekli çoğaldığını,

• Toprağın korunması ve bütünleştirilmesi konusunda önemli fonksiyonu olan köy hizmetlerinin kapatılarak yetmişmiş elemanların dağıtılmış olmasının yerinde olmadığını, köy hizmetleri kadrolarının en azından özel idareler bünyesinde arazi toplulaştırma konusunda faydalı olabileceğini,

• Tespit edilen ve önergede yer alan yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüklerinin yerine göre değişmekle beraber bazı yörelere göre çok büyük olduğunu, her ne kadar bu büyüklüklerin Bakanlar Kurulu Kararıyla değiştirilebileceği hüküm altına alınmışsa da bu konunun tekrar incelenmesinin yararlı olacağını,

• Tarım arazilerindeki bölünmüşlüğü önüne geçilmesinin zorunlu olduğunu, ancak ülkemizde tarım yapılan alanların coğrafi özelliklerine, iklimine, parsel büyüklüğüne göre çok farklılık arz ettiğini, bu nedenle bir sorunu çözerken başka sosyal sorunlara yol açılmamasının önemli olduğunu ve bu bağlamda Tasarı üzerinde tüm partilerin bir araya gelerek bir alt komisyonda ayrıntılı bir çalışma yapılmasının gerektiğini,

• Bu yasayla birlikte arazi toplulaştırması çalışmalarına da hız verilmesi gerektiğini,

• Türkiye'nin küresel ve bölgesel pazarda tarımsal rekabete dahil olabilmesi ve sürdürülebilir tarımsal kalkınma için toprak ve doğayı da koruyarak tarımsal maliyetlerin düşürülmesi gerektiğini, bu amaca ulaşabilmek için de yürürlükteki mevzuatın yetersiz kaldığını, tarımsal arazilerin bölünmesini engelleyemediğini ve bu Tasarıya ihtiyaç duyulduğunu,

ifade etmişlerdir.

Konu ile ilgili sivil toplum örgütleri temsilcileri ise yaptıkları değerlendirmelerde kısaca, söz konusu Tasarıyı genel olarak desteklediklerini ama sadece bu Tasarının tarım sektörünün bütün sorunlarını çözmeyeceğini, bu Tasarının uygulamaya geçmesinden sonra kırsal alanda tarımsal istihdamın azalabileceğini, toprak konusunda radikal bir toprak reformu ihtiyacının bulunduğunu, ayrıca tarım arazilerini bu Tasarı hükümleri gereği alamayan diğer mirasçılardan akıbetleri konusunda da tedbir alınması gerektiğini belirtmişlerdir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir. Maddeler üzerinde devam eden görüşmelerde Tasarının;

• Çerçeve 1 inci maddesi, Tasarının çerçeve 3 üncü maddesi ile 5403 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine eklenen "Tarımsal işletme" tanımının, işletmeden çok araziye tanımlamakta olması ve bir tarımsal işletmenin diğer unsurlarını içermemesi, tarımsal işletmelerin kaydının tutulduğu bir sicilin bulunmaması, yürürlükteki Türk Medeni Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu açısından tarımsal işletme kavramının bir tüzel kişiliği ifade etmemesi ve tarımsal işletme sicili yok iken 'bölünemezlik şerhi'nin nasıl konulacağı konusunda belirsizlik bulunması gerekçeleriyle Tasarı metninden çıkarılması nedeniyle, değiştirilmesi öngörülen 5403 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde geçen "işletme" ibarelerinin "yeter gelirlili tarımsal arazi" olarak değiştirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 2 nci maddesi, çerçeve 1 inci maddede yapılan değişikliğe uyum sağlamak amacıyla olarak birinci fıkrasında geçen "işletmelerin" ibaresinin "yeter gelirlili tarımsal arazilerin" olarak değiştirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 3 üncü maddesi, 5403 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine eklenmesi öngörülen "Tarımsal işletme" tanımının yer aldığı (u) bendinin, yine çerçeve 1 inci madde değişikliğinde ifade edilen gerekçelerle madde metninden çıkarılması, 'aşgari tarımsal işletme büyüklüğü' tanımının yapıldığı (ı) bendinin aynı kapsamda değiştirilerek 'yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüğü' tanımının

getirilmesi ve eklenen (ü) bendinin teselsül ettirilmesi, ayrıca bu madde ve 1 inci maddede yapılan değişiklikler doğrultusunda maddede ve Tasarının çeşitli yerlerinde geçen 'işletme' ve 'tarımsal işletme' ibarelerinin 'yeter gelirlili tarımsal arazi' şeklinde değiştirilmesi gerektiğinden, gerekli değişikliklerin yapılması konusunda redaksiyon yetkisi alınması suretiyle,

• Çerçeve 4 üncü maddesi, değiştirilmesi öngörülen 5403 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığının çerçeve 1 ve 3 üncü madde değişikliklerine uyum amacıyla değiştirilmesi ve 3 üncü fıkrada geçen 'bölünemez' ibaresinin 'hisselendirilemez' şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 5 inci maddesinin;

8/A maddesi, yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüklerinin il ve ilçeler bazında belirlenmesini ve 5403 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı liste olarak eklenmesini, tarım arazilerinin bu büyüklüklerin altında bölünmelerinin önlenmesini, bu büyüklüklerin günün koşullarına göre yeniden belirlenmesi ihtiyacı doğduğunda bunun Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile mümkün hale getirilmesini amaçlayan ve maddeyi başlığıyla beraber değiştiren bir önerenin kabulü ve 8/A maddesinin çerçevesinin redaksiyon ile düzeltilmesi suretiyle,

8/B ila 8/K maddeleri; Tasarının çerçeve 1 ve 3 üncü maddelerinde 'işletme' ve 'tarımsal işletme' ibarelerinin değiştirilerek 'yeter gelirlili tarımsal arazi' ibaresinin getirilmesi nedeniyle, madde metinlerinin muhtelif yerlerinde de geçen bu ibarelerin anılan değişiklik doğrultusunda değiştirilmesi, mirasçılar tarafından kurulması öngörülen şirket türü konusundaki belirsizliği ortadan kaldırmak amacıyla 'şirket' ibarelerinin 'limited şirket' olarak değiştirilmesi ve redakte edilmesi, 8/J maddesinin başlık ve metninin limited şirket ya da aile malları ortaklığının tasfiyesini de kapsayacak şekilde değiştirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 6 ncı maddesi aynen,

• Çerçeve 7 nci maddesi, Tasarının çerçeve 1 ve 3 üncü maddelerinde yapılan değişiklikler nedeniyle 5403 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü cümlesinde geçen 'asgari büyüklükte' ibaresinin 'yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüğünde' şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 8 inci maddesi, 5403 sayılı Kanuna eklenen geçici 5 inci maddedeki 'mevzuat' ibarelerinin kapsamında kanun yanında tüzük, yönetmelik vb. ikincil düzenlemeler de olduğundan bu ibarelerin 'Kanun' olarak yürürlük tarihi açısından da belirsizliğin kaldırılması için 'bu Kanun' ibarelerinin 'Bu madde' olarak değiştirilmesi ve Tasarının kanunlaşmasından sonra devam eden devirler ve davalarda uygulanacak hükümler konusunda sıkıntı çıkmaması için 'maddeyi ihdas eden' ibaresinin redaksiyon ile eklenmesi, maddenin çerçeve 1 ve 3 üncü maddelerde yapılan değişiklikler gereği redakte edilmesi suretiyle,

• Çerçeve 9 ve 10 uncu maddeleri kabul edilen önergelerle Tasarı metninden çıkarılmıştır. Bu nedenle Tasarıda Türk Medeni Kanununda yürürlükten kaldırma dışında değişiklik yapan çerçeve madde kalmadığından Tasarı başlığının bu doğrultuda düzeltilmesi suretiyle,

• Çerçeve 11 inci maddesi, Tasarının mirasa konu tarımsal arazilerde mirasçılar arasında anlaşma sağlanamaması durumunda ortaklığın giderilmesi konusunda sulh hukuk mahkemelerine yetki vermesi ancak, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu'nun 13. Maddesinin 5. fıkrasında ise, "Ayrıca mahkemeler satış suretiyle miras ortaklığının giderilmesine karar veremezler." hükmünün yer alması karşısında, uygulamasında sıkıntılar yaşanmasına neden olmamak amacıyla yürürlükten kaldırılan hükümlere bu hükmün de eklenmesi suretiyle 9 uncu madde olarak,

- Çerçeve 12 nci maddesi 10 uncu madde olarak redakte edilmek suretiyle,
 - Yürürlüğe ilişkin 13 üncü maddesi 11 inci madde olarak aynen,
 - Yürütmeye ilişkin 14 üncü maddesi 12 nci madde olarak aynen,
- kabul edilmiştir.

Tasarının tümü, redaksiyon yetkisi Komisyonumuza verilmek üzere kabul edilmiştir. Tasarı kanun yapım tekniğine ve yazım kurallarına uyum sağlanması amacıyla gözden geçirilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>İbrahim Yiğit</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Mehmet Erdem</i>
İstanbul	Adıyaman	Aydın
Kâtip	Üye	Üye
<i>Tülay Babuşcu</i>	<i>Seyfettin Yılmaz</i>	<i>Bünyamin Özbek</i>
Balıkesir	Adana	Bayburt
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Kerim Özkan</i>	<i>İlhan Demiröz</i>	<i>Bedrettin Yıldırım</i>
Burdur	Bursa	Bursa
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Adnan Yılmaz</i>	<i>Selahattin Karaahmetoğlu</i>	<i>Adem Tatlı</i>
Erzurum	Giresun	Giresun
	(Muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Öntürk</i>	<i>Yunus Kılıç</i>	<i>Osman Kahveci</i>
Hatay	Kars	Karabük
Üye	Üye	Üye
<i>Doğan Şafak</i>	<i>Durdu Mehmet Kastal</i>	<i>Seyit Eyyüpoğlu</i>
Niğde	Osmaniye	Şanlıurfa
(Muhalefet şerhimiz vardır)		

MUHALEFET ŞERHİ

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülmekte olan "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısında söz konusu araziler hakkında arazi yetenek sınıflandırılmasını yapabilecek teknik elemanlar sadece kapatılan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışmaktaydı. Dolayısıyla bu kurumda konusunda uzman kadrosuna sahip kişiler başka kurumlara gönderilmiş olup yasanın işlerliğini sağlayabilecek teknik kadro bulunmamaktadır. Dolayısıyla da bu araziler için başvuruda bulunan kişiler Özel İdareler kapsamındaki idari ve teknik karmaşa içinde ve yetki ve sorumlulukların kime ait olduğu bilinmez bir durum içerisinde kalacaklardır.

Anılan nedenlerle kanun tasarısının yetkili mercilerin görüşü yeterince alınmadan hazırlanmış olarak aceleye getirilmiş olması sebebiyle tasarının tümüne muhalif olduğumu belirtirim.

28.02.2014

Ramazan Kerim Özkan

Burdur

Doğan Şafak

Niğde

İlhan Demiröz

Bursa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU VE TÜRK MEDENİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 1- Bu Kanunun amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve işletme büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve işletmelerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir."

MADDE 2- 5403 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 2- Bu Kanun; arazi ve toprak kaynaklarının bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması, tarımsal arazi ve işletmelerin asgari büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, arazi kullanım planlarının hazırlanması, koruma ve geliştirme sürecinde toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutlarının katılımcı yöntemlerle değerlendirilmesi, amaç dışı ve yanlış kullanımların önlenmesi, korumayı sağlayacak yöntemlerin oluşturulması ile görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin usul ve esasları kapsar."

MADDE 3- 5403 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"h) Asgari tarımsal arazi büyüklüğü: Üretim faaliyet ve girdilerinin rasyonel ve ekonomik

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 1- Bu Kanunun amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir."

MADDE 2- 5403 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 2- Bu Kanun; arazi ve toprak kaynaklarının bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin asgari büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, arazi kullanım planlarının hazırlanması, koruma ve geliştirme sürecinde toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutlarının katılımcı yöntemlerle değerlendirilmesi, amaç dışı ve yanlış kullanımların önlenmesi, korumayı sağlayacak yöntemlerin oluşturulması ile görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin usul ve esasları kapsar."

MADDE 3- 5403 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h) Asgari tarımsal arazi büyüklüğü: Üretim faaliyet ve girdileri rasyonel ve

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

olarak kullanıldığı takdirde, bir tarımsal arazide elde edilen verimliliğin, söz konusu tarımsal arazinin daha fazla küçülmesi halinde elde edilemeyeceği Bakanlıkça belirlenen en küçük tarımsal parsel büyüklüğünü,

ı) Asgari tarımsal işletme büyüklüğü: Bir tarım işletmesinde üretim faaliyet ve girdilerin rasyonel kullanımına olanak vererek işletmenin ekonomik gelişmesini temin edecek geliri, işletmenin tarımsal yapısının muhafazasını ve sürekliliğini sağlayan, Bakanlıkça bölgelere göre belirlenen en küçük işletme büyüklüğüdür."

"u) Tarımsal işletme: Üretim faktörleri kullanılarak; bitkisel veya hayvansal üretim yapan ya da bu üretimlere ilave olarak işleme, depolama, muhafaza ve pazarlamaya yönelik faaliyetlerde bulunan gerçek veya tüzel kişilere ait ekonomik bütünlük arzeden arazileri,

ü) Yan sınıai işletme: Bir tarımsal işletmeye ait ürün depolama, koruma, işleme ve pazarlama gibi faaliyetlere yönelik tesisleri,"

MADDE 4- 5403 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin başlığı "Tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal işletme ve arazi büyüklüklerinin belirlenmesi" şeklinde; ikinci ve üçüncü fıkraları ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Asgari tarımsal arazi büyüklüğü, bölge ve yörelerin toplumsal, ekonomik, ekolojik ve teknik özellikleri gözetilerek Bakanlık tarafından belirlenir. Belirlenen asgari büyüklüğe erişmiş tarımsal araziler, bölünemez eşya niteliği kazanmış olur.

Asgari tarımsal arazi büyüklüğü; mutlak tarım arazileri, marjinal tarım arazileri ve özel ürün arazilerinde 2 hektar, dikili tarım arazilerinde 0,5 hektar, örtü altı tarımı yapılan arazilerde 0,3 hektardan küçük belirlenemez. Bakanlık asgari tarımsal arazi büyüklüklerini günün koşullarına göre arttırabilir. Tarım

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ekonomik olarak kullanıldığı takdirde, bir tarımsal arazide elde edilen verimliliğin, söz konusu tarımsal arazinin daha fazla küçülmesi hâlinde elde edilemeyeceği Bakanlıkça belirlenen en küçük tarımsal parsel büyüklüğünü,

ı) Yeter gelirlir tarımsal arazi büyüklüğü: Bölge farklılıkları göz önünde bulundurularak il ve ilçelerin ekli (1) sayılı listede belirlenen yeter gelirlir tarımsal arazi büyüklüklerini,"

"u) Yan sınıai işletme: Yeter gelirlir tarımsal arazilere ait ürün depolama, koruma, işleme ve pazarlama gibi faaliyetlere yönelik tesisleri,"

MADDE 4- 5403 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin başlığı "Tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi" şeklinde, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Asgari tarımsal arazi büyüklüğü, bölge ve yörelerin toplumsal, ekonomik, ekolojik ve teknik özellikleri gözetilerek Bakanlık tarafından belirlenir. Belirlenen asgari büyüklüğe erişmiş tarımsal araziler, bölünemez eşya niteliği kazanmış olur.

Asgari tarımsal arazi büyüklüğü; mutlak tarım arazileri, marjinal tarım arazileri ve özel ürün arazilerinde 2 hektar, dikili tarım arazilerinde 0,5 hektar, örtü altı tarımı yapılan arazilerde 0,3 hektardan küçük belirlenemez. Bakanlık asgari tarımsal arazi büyüklüklerini günün koşullarına göre arttırabilir. Tarım arazileri Bakanlıkça belirlenen büyüklüklerin

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

arazileri Bakanlıkça belirlenen büyüklüklerin altında ifraz edilemez, bölünemez, Hazine taşınmazlarının satış işlemleri hariç olmak üzere pay ve paydaş adedi arttırılamaz. Ancak, tarım dışı kullanım izni verilen alanlar veya çay, fındık, zeytin gibi özel iklim ve toprak ihtiyaçları olan bitkilerin yetiştiği alanlarda arazi özellikleri nedeniyle belirlenen asgari tarımsal arazi büyüklüğünden daha küçük parsellerin oluşması gerekli olduğu takdirde, Bakanlığın uygun görüşü ile daha küçük parseller oluşturulabilir."

MADDE 5- 5403 sayılı Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A ile 8/K maddeleri eklenmiştir.

"Asgari tarımsal işletme büyüklüğü

MADDE 8/A- Tarımsal işletmeler, bölge farklılıkları gözönünde bulundurularak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenen asgari tarımsal işletme büyüklüklerin altında ifraz edilemez, bölünemez. Tarımsal işletmenin bu niteliği şerh konulmak üzere Bakanlık tarafından ilgili tapu sicil müdürlüğüne bildirilir.

Mirasa konu tarımsal araziler ile tarımsal işletmelerin devri

MADDE 8/B- Mirasa konu tarımsal arazi ve işletmelerde mülkiyetin devri esastır.

Mirasçılar arasında anlaşma sağlanması halinde, mülkiyeti devir işlemleri mirasın açılmasından itibaren bir yıl içerisinde tamamlanır. Devir işlemlerinin bir yıl içerisinde tamamlanmaması ve 8/C maddesinin ikinci fıkrasına göre dava açılmaması halinde, bu Kanunun 8/Ç maddesi hükümleri uygulanır.

Devrin yapılacağı mirasçı

MADDE 8/C- Mirasçılar, miras bırakanın ölümünden sonra terekede bulunan tarımsal arazi ve işletmenin mülkiyeti hakkında;

a) Bir mirasçıya veya asgari işletme büyüklüklerini karşılaması durumunda birden fazla mirasçıya devrini,

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

altında ifraz edilemez, hisselendirilemez, Hazine taşınmazlarının satış işlemleri hariç olmak üzere pay ve paydaş adedi arttırılamaz. Ancak, tarım dışı kullanım izni verilen alanlar veya çay, fındık, zeytin gibi özel iklim ve toprak ihtiyaçları olan bitkilerin yetiştiği alanlarda arazi özellikleri nedeniyle belirlenen asgari tarımsal arazi büyüklüğünden daha küçük parsellerin oluşması gerekli olduğu takdirde, Bakanlığın uygun görüşü ile daha küçük parseller oluşturulabilir."

MADDE 5- 5403 sayılı Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A ile 8/K maddeleri ve 8/A maddesine bağlı ek (1) sayılı liste eklenmiştir.

"Yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüğü

MADDE 8/A- İl ve ilçelerin yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklükleri bölge farklılıkları göz önünde bulundurularak bu Kanuna ekli (1) sayılı listede belirlenmiştir. Tarımsal araziler bu Kanuna ekli (1) sayılı listede belirlenen yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüklerinin altında ifraz edilemez, bölünemez. Tarımsal arazilerin bu niteliği şerh konulmak üzere Bakanlık tarafından ilgili tapu müdürlüğüne bildirilir. Yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüklerinin hesaplanmasında, aynı kişiye ait ve Bakanlıkça aralarında ekonomik bütünlük bulunduğu tespit edilen tarım arazileri birlikte değerlendirilir. Yeter gelirlili tarımsal arazilerin ekonomik bütünlüğe sahip olmayan kısımları Bakanlığın izni ile satılabilir. Bilimsel gelişmeler ve günün koşullarına göre bu Kanuna ekli (1) sayılı listede Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile değişiklik yapılabilir.

Mirasa konu tarımsal araziler ile yeter gelirlili tarımsal arazilerin devri

MADDE 8/B- Mirasa konu tarımsal arazi ve yeter gelirlili tarımsal arazilerde mülkiyetin devri esastır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 373 üncü ve devamı maddelerine göre kuracakları aile malları ortaklığına veya kazanç paylı aile malları ortaklığına devrini,

c) Mirasçılarının tamamının miras payı oranında hissedarı oldukları 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları bir şirkete devrini,

ç) Mülkiyetin üçüncü kişilere devrini, kararlaştırabilirler.

Mirasçılar arasında anlaşma sağlanmadığı takdirde, mirasçılardan her biri yetkili sulh hukuk mahkemesi nezdinde dava açabilir. Bu durumda sulh hukuk hakimi tarımsal arazi veya işletmenin mülkiyetinin;

a) Kişisel yetenek ve durumları gözönünde tutulmak suretiyle tespit edilen ehil mirasçıya tarımsal gelir değeri üzerinden devrine, birden çok ehil mirasçının bulunması halinde, öncelikle asgari geçimini bu işletmeden sağlayan mirasçıya, bunun bulunmaması halinde bu mirasçılar arasından en yüksek bedeli teklif eden mirasçıya devrine, ehil mirasçı olmaması halinde, mirasçılar arasından en yüksek bedeli teklif eden mirasçıya devrine karar verir.

b) Birden fazla ehil mirasçı olması ve bu mirasçıların miras dışı tarımsal işletmelere sahip olması durumunda, bu mirasçıların mevcut işletmelerini asgari işletme büyüklüğüne ulaştırmak veya bu işletmelerin ekonomik olarak işletilmesine katkı sağlamak amacıyla, hakim işletme arazilerini asgari işletme büyüklüğü aranmaksızın bu mirasçılara devrine karar verebilir.

c) Mirasa konu tarımsal işletmenin kendisine devrini talep eden mirasçı bulunmadığı takdirde, hakim satışına karar verir. Bu suretle yapılacak satış sonucu elde edilen gelir, mirasçılara payları oranında paylaşılır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mirasçılar arasında anlaşma sağlanması hâlinde, mülkiyeti devir işlemleri mirasın açılmasından itibaren bir yıl içinde tamamlanır. Devir işlemlerinin bir yıl içinde tamamlanmaması ve 8/C maddesinin ikinci fıkrasına göre dava açılmaması hâlinde, bu Kanunun 8/C maddesi hükümleri uygulanır.

Devrin yapılacağı mirasçı

MADDE 8/C- Mirasçılar, miras bırakanın ölümünden sonra terekede bulunan tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazinin mülkiyeti hakkında;

a) Bir mirasçıya veya yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerini karşılması durumunda birden fazla mirasçıya devrini,

b) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 373 üncü ve devamı maddelerine göre kuracakları aile malları ortaklığına veya kazanç paylı aile malları ortaklığına devrini,

c) Mirasçılarının tamamının miras payı oranında hissedarı oldukları 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları limited şirkete devrini,

ç) Mülkiyetin üçüncü kişilere devrini, kararlaştırabilirler.

Mirasçılar arasında anlaşma sağlanmadığı takdirde, mirasçılardan her biri yetkili sulh hukuk mahkemesi nezdinde dava açabilir. Bu durumda sulh hukuk hakimi tarımsal arazi veya yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyetinin;

a) Kişisel yetenek ve durumları göz önünde tutulmak suretiyle tespit edilen ehil mirasçıya tarımsal gelir değeri üzerinden devrine, birden çok ehil mirasçının bulunması hâlinde, öncelikle asgari geçimini bu yeter gelirli tarımsal arazilerden sağlayan mirasçıya, bunun bulunmaması hâlinde bu mirasçılar arasından en yüksek bedeli teklif eden mirasçıya devrine, ehil mirasçı olmaması hâlinde, mirasçılar arasından en yüksek bedeli teklif eden mirasçıya devrine karar verir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Tarımsal işletme birden çok asgari tarımsal işletme büyüklüğüne bölünebiliyorsa, sulh hukuk hakimi bunlardan her birinin mülkiyeti, yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde mirasçılara ayrı ayrı devredilebilir.

Ehil mirasçıya ait nitelikler Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenir.

Tarımsal işletme mülkiyetinin mirasçılardan birine devredilmesinden itibaren yirmi yıl içerisinde bu işletmeye ait arazilerden tamamının veya bir kısmının tarım dışı kullanım nedeniyle değerinde artış meydana gelmesi durumunda; devir tarihindeki arazinin parasal değeri tarım dışı kullanım izni verilen tarihe göre yeniden hesaplanır. Bulunan değer ile arazinin yeni değeri arasındaki fark diğer mirasçılara payları oranında arazinin mülkiyetini devir alan mirasçı tarafından ödenir.

İhbar yükümlülüğü ve mahkeme tarafından devir yapılması

MADDE 8/Ç- Tarımsal İşletme mülkiyetinin 8/B maddesinde belirtilen sürede devredilmediğinin, kamu kurum veya kuruluşları ile finans kurumları tarafından öğrenilmesi halinde, durum, bu kurum veya kuruluşlar tarafından derhal Bakanlığa bildirilir. Bakanlık bu Kanun hükümlerinin uygulanması için mirasçılara üç aylık süre verir. Verilen süre sonunda devir olmaması halinde, Bakanlık resen veya bildirim üzerine bu yerlerin istemde bulunan ehil mirasçıya, ehil mirasçı olmaması durumunda en fazla teklifi veren istekli mirasçıya devri, aksi halde üçüncü kişilere satılması için ilgili sulh hukuk mahkemesine dava açabilir.

Sulh hukuk mahkemeleri nezdinde mirasçılar veya Bakanlıkça bu Kanun kapsamında açılacak davalar her türlü resim ve harçtan muafır.

Diğer mirasçıların paylarının ödenmesi

MADDE 8/D- Sulh hukuk hakimi, mülkiyetin devrini uygun bulunduğu mirasçıya,

(Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Birden fazla ehil mirasçı olması ve bu mirasçıların miras dışı tarımsal arazilere sahip olması durumunda, bu mirasçıların mevcut arazilerini yeter gelirli büyüklüğe ulaştırmak veya bu arazilerin ekonomik olarak işletilmesine katkı sağlamak amacıyla hâkim, tarım arazilerinin yeter gelir büyüklüğünü aramazsın bu mirasçılara devrine karar verebilir.

c) Mirasa konu yeter gelirli tarımsal arazinin kendisine devrini talep eden mirasçı bulunmadığı takdirde, hâkim satışına karar verir. Bu suretle yapılacak satış sonucu elde edilen gelir, mirasçılara payları oranında paylaşılır.

Yeter gelirli tarımsal araziler birden çok yeter geliri sağlayan tarımsal arazi büyüklüğüne bölünebiliyorsa, sulh hukuk hâkimi bunlardan her birinin mülkiyetinin, yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde mirasçılara ayrı ayrı devrine karar verebilir.

Ehil mirasçıya ait nitelikler, Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyetinin mirasçılardan birine devredilmesinden itibaren yirmi yıl içinde bu arazilerden tamamının veya bir kısmının tarım dışı kullanım nedeniyle değerinde artış meydana gelmesi durumunda; devir tarihindeki arazinin parasal değeri tarım dışı kullanım izni verilen tarihe göre yeniden hesaplanır. Bulunan değer ile arazinin yeni değeri arasındaki fark, diğer mirasçılara payları oranında arazinin mülkiyetini devralan mirasçı tarafından ödenir.

İhbar yükümlülüğü ve mahkeme tarafından devir yapılması

MADDE 8/Ç- Yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyetinin 8/B maddesinde belirtilen sürede devredilmediğinin kamu kurum veya kuruluşları ile finans kurumları tarafından öğrenilmesi hâlinde, durum, bu kurum veya kuruluşlar tarafından derhal Bakanlığa bildirilir. Bakanlık bu Kanun hükümlerinin uygulanması için

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

diğer mirasçılardan miras paylarının bedelini mahkeme veznesine depo etmek üzere altı aya kadar süre verir. Mirasçı tarafından talep edilmesi halinde altı aylık ek süre verilebilir. Belirlenen süreler içerisinde bedelin depo edilmemesi ve devir hususunda istekli başka mirasçı bulunmaması durumunda sulh hukuk hakimi, tarımsal arazinin veya tarımsal işletmenin, açık artırmayla satılmasına karar verir.

Kendisine tarımsal işletmenin mülkiyeti devredilen mirasçılardan, diğer mirasçıların paylarının karşılığını öz kaynakları ile ödeyemeyecek durumda olanların bu ödemeleri gerçekleştirmek için bankalardan kullanacakları kredilere Bakanlığın ilgili yıl bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanmak üzere faiz desteği verilebilir. Verilecek kredi miktarı diğer mirasçıların payları karşılığı tutarın toplamından fazla olamaz. Bu fıkra uyarınca verilecek kredilere ve yapılacak faiz desteğine ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın ve Bakanlığın müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Taşınırın devri

MADDE 8/E- Tarımsal işletme mülkiyeti kendisine devredilen kişi, bunlar için zorunlu olan araç, gereç ve hayvanların mülkiyetinin gerçek değerleri üzerinden kendisine devredilmesini isteyebilir.

8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereğince mirasçılar arasında şirket kurulması halinde tarımsal işletme için gerekli olan taşınırın da şirket mal varlığına dahil edilir.

Ölüme bağlı tasarruf ile düzenleme

MADDE 8/F- Tarımsal işletme mülkiyetinin kendisine devredilmesini isteyen ve buna ehil tek mirasçı olduğu anlaşılan mirasçının bu konudaki istem hakkı, ölüme bağlı tasarrufla ortadan kaldırılamaz. Mirastan çıkarma, mirastan yoksunluk ve mirastan feragat halleri saklıdır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

mirasçılara üç ay süre verir. Verilen süre sonunda devir olmaması hâlinde, Bakanlık resen veya bildirim üzerine bu yerlerin istemde bulunan ehil mirasçıya, ehil mirasçı olmaması durumunda en fazla teklifi veren istekli mirasçıya devri, aksi hâlde üçüncü kişilere satılması için ilgili sulh hukuk mahkemesi nezdinde dava açabilir.

Sulh hukuk mahkemeleri nezdinde mirasçılar veya Bakanlıkça bu Kanun kapsamında açılacak davalar her türlü resim ve harçtan muaftır.

Diğer mirasçıların paylarının ödenmesi

MADDE 8/D- Sulh hukuk hâkimi, mülkiyetin devrini uygun bulduğu mirasçıya, diğer mirasçıların miras paylarının bedelini mahkeme veznesine depo etmek üzere altı aya kadar süre verir. Mirasçı tarafından talep edilmesi hâlinde altı ay ek süre verilebilir. Belirlenen süreler içinde bedelin depo edilmemesi ve devir hususunda istekli başka mirasçı bulunmaması durumunda sulh hukuk hâkimi, tarımsal arazinin veya yeter gelirli tarımsal arazinin açık artırmayla satılmasına karar verir.

Kendisine yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyeti devredilen mirasçılardan, diğer mirasçıların paylarının karşılığını öz kaynakları ile ödeyemeyecek durumda olanların bu ödemeleri gerçekleştirmek için bankalardan kullanacakları kredilere Bakanlığın ilgili yıl bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanmak üzere faiz desteği verilebilir. Verilecek kredi miktarı diğer mirasçıların payları karşılığı tutarın toplamından fazla olamaz. Bu fıkra uyarınca verilecek kredilere ve yapılacak faiz desteğine ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın ve Bakanlığın müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Birden çok mirasçıda devir koşullarının bulunması halinde, kendisine devir yapılacak mirasçı ölüme bağlı tasarrufla belirlenebilir. Belirlenen bu mirasçıya itiraz edilmesi durumunda, ehil mirasçı sulh hukuk hakimi tarafından belirlenir.

İşletme yönetiminin tedbiren verilmesi

MADDE 8/G- Ayırt etme gücüne sahip olmayan küçük mirasçı bulunması halinde hakim tarımsal işletmenin yönetimini dava sonuçlanana kadar ehil gördüğü mirasçılardan birine veya üçüncü bir kişiye tedbiren verebilir. Bu takdirde, elde edilen tarımsal gelir, işletme masrafları düşüldükten sonra mirasçılar arasında payları oranında dağıtılır.

Denkleştirme

MADDE 8/Ğ- Kendisine tarımsal işletme mülkiyeti devredilen mirasçının, devir sebebiyle diğer mirasçılara payları karşılığı ödemesi gereken bedel ile miras bırakanın borcu dolayısıyla daha önce işletme üzerinde kurulmuş bulunan rehin konusu alacaklar birbiriyle denkleştirilir. Bakiye bir tutar kalırsa diğer mirasçılara payları oranında ödenir.

Yan sınaî işletme

MADDE 8/H- Tarımsal işletmeye sıkı şekilde bağlı bir yan sınaî işletme bulunur ise yan sınaî işletme ile tarımsal işletmenin mülkiyeti bir bütün olarak istemde bulunan ve ehil görülen mirasçıya gerçek değeri üzerinden devredilir.

Mirasçılardan birinin itiraz etmesi veya birden çok mirasçının kendisine devir istemesi halinde sulh hukuk hakimi her iki işletmenin ekonomik gelir ve bütünlüğünü sürdürme imkânını ve mirasçıların kişisel durumlarını gözönünde bulundurarak yan sınaî işletmenin birlikte veya ayrı olarak devrine ya da satışına karar verir.

8/C maddesinin birinci fıkrası (c) bendi gereğince mirasçılar arasında şirket kurulması halinde tarımsal işletmeye sıkı şekilde bağlı olan yan sınaî işletme de şirketin mal varlığına dahil edilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Taşınırın devri

MADDE 8/E- Yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyeti kendisine devredilen kişi, bu araziler için zorunlu olan araç, gereç ve hayvanların mülkiyetinin gerçek değerleri üzerinden kendisine devredilmesini isteyebilir.

8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereğince mirasçılar arasında limited şirket kurulması halinde yeter gelirli tarımsal araziler için gerekli olan taşınır da şirket mal varlığına dahil edilir.

Ölüme bağlı tasarruf ile düzenleme

MADDE 8/F- Yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyetinin kendisine devredilmesini isteyen ve buna ehil tek mirasçı olduğu anlaşılan mirasçının bu konudaki istem hakkı, ölüme bağlı tasarrufla ortadan kaldırılamaz. Mirastan çıkarma, mirastan yoksunluk ve mirastan feragat hâlleri saklıdır.

Birden çok mirasçıda devir koşullarının bulunması hâlinde, kendisine devir yapılacak mirasçı ölüme bağlı tasarrufla belirlenebilir. Belirlenen bu mirasçıya itiraz edilmesi durumunda, ehil mirasçı sulh hukuk hâkimi tarafından belirlenir.

Yeter gelirli tarımsal arazi yönetiminin tedbiren verilmesi

MADDE 8/G- Ayırt etme gücüne sahip olmayan küçük mirasçı bulunması hâlinde hâkim, yeter gelirli tarımsal arazilerin yönetimini dava sonuçlanana kadar ehil gördüğü mirasçılardan birine veya üçüncü bir kişiye tedbiren verebilir. Bu takdirde, elde edilen tarımsal gelir, işletme masrafları düşüldükten sonra mirasçılar arasında payları oranında dağıtılır.

Denkleştirme

MADDE 8/Ğ- Kendisine yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyeti devredilen mirasçının, devir sebebiyle diğer mirasçılara payları karşılığı ödemesi gereken bedel ile miras

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İstisnalar ve muafiyetler

MADDE 8/I- 8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince kurulacak şirketlerin tescil işlemi tamamlanıncaya kadar yapılacak işlemler harçlardan, bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Türk Ticaret Kanununda yer alan şirket kurulmasına ilişkin sermaye ve diğer özel şartlar, 8/C maddesinin birinci fıkrası (c) bendi gereğince kurulacak şirketler için aranmaz.

İşletmeye ait tarım arazilerinin mülkiyetinin devri konusunda anlaşmaları durumunda mirasçılar, bu taşınmazların devri ile ilgili yapılacak işlemlere ilişkin harçlar ile bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtlara ilişkin damga vergisinden muaftır.

Önalım hakkı

MADDE 8/İ- 8/C maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca aile malları ortaklığı veya kazanç paylı aile malları ortaklığı kurulduğu takdirde, ortaklardan biri payını üçüncü bir kişiye satması halinde, diğer ortaklar önalım hakkına sahiptir.

Tarımsal arazilerin satılması halinde sınırdaş tarımsal arazi malikleri de önalım hakkına sahiptir. Tarımsal arazi sınırdaş maliklerden birine satıldığı takdirde, diğer sınırdaş malikler önalım haklarını kullanamaz. Önalım hakkına sahip birden fazla sınırdaş tarımsal arazi malikinin bulunması halinde, hakim tarımsal bütünlük arz eden sınırdaş arazi malikine önalıma konu tarımsal arazinin mülkiyetinin devrine karar verir.

Önalım hakkının kullanılmasında Türk Medeni Kanunu hükümleri uygulanır.

Sona erme

MADDE 8/J- 8/C maddesinin birinci fıkrasına göre kurulan aile malları ortaklığının, kazanç paylı aile malları ortaklığının veya şirketin; herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, bu ortaklıklara ve şirkete ait tarımsal arazi ve işletmeler asgari büyüklüklerin altında kalacak şekilde bölünemez.

(Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

bırakanın borcu dolayısıyla daha önce yeter gelirlri tarımsal arazi üzerinde kurulmuş bulunan rehin konusu alacaklar birbiriyle denkleştirilir. Bakiye bir tutar kalırsa diğer mirasçılara payları oranında ödenir.

Yan sınai işletme

MADDE 8/H- Yeter gelirlri tarımsal arazilere sıkı şekilde bağı bir yan sınai işletme mevcut ise yan sınai işletme ile yeter gelirlri tarımsal arazilerin mülkiyeti bir bütün olarak istemde bulunan ve ehil görülen mirasçıya gerçek değeri üzerinden devredilir.

Mirasçılardan birinin itiraz etmesi veya birden çok mirasçının kendilerine devir istemesi halinde sulh hukuk hâkimi yeter gelirlri tarımsal arazi ve yan sınai işletmenin ekonomik gelir ve bütünlüğünü sürdürme imkânını ve mirasçıların kişisel durumlarını göz önünde bulundurarak yan sınai işletmenin birlikte veya ayrı olarak devrine ya da satışına karar verir.

8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince mirasçılar arasında limited şirket kurulması hâlinde yeter gelirlri tarımsal arazilere sıkı şekilde bağı olan yan sınai işletme de şirketin mal varlığına dahil edilir.

İstisnalar ve muafiyetler

MADDE 8/I- 8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince kurulacak limited şirketlerin tescil işlemi tamamlanıncaya kadar yapılacak işlemler harçlardan, bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Türk Ticaret Kanununda yer alan limited şirket kurulmasına ilişkin sermaye ve diğer şartlar, 8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince kurulacak limited şirketler için aranmaz.

Yeter gelirlri tarımsal arazilerin mülkiyetinin devri konusunda anlaşmaları durumunda mirasçılar, bu taşınmazların devri ile ilgili yapılacak işlemlere ilişkin harçlardan ve bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtlara ilişkin damga vergisinden muaftır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Tarımsal arazi edindirme iş ve işlemleri

MADDE 8/K- Bakanlık, tarımsal işletmeyi ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan azami oranda verimli kılmak, işletmelerin arazi büyüklüğünü artırmak için gerekli tedbirleri alır. Ayrıca; tarım arazilerinin değerinin tespiti, kredi temini, ortakçılık, yarıcılık, kiracılık işlerinin düzenlenmesi, kira bedellerinin tespiti ve üretime yönlendirilmesi, arz talep listelerinin oluşturulması, alıcı, satıcı ve kiracıların anlaşmaları konusunda doğrudan aracılık yapılması, bu alanda ilgili kamu idareleri ile yürütülecek politikalar konusunda işbirliği yapılması ve kredi işlemlerine teknik destek sağlanması gibi iş ve işlemleri yapar veya yaptırır. Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, ihtiyaç duyulması halinde, asgari büyüklüğün altındaki tarımsal arazi ve işletmeleri asgari büyüklüklere çıkarmak veya mülkiyetten kaynaklanan ihtilafları gidermek amacıyla kamulaştırma, alım ile satım işlemleri Bakanlığın talebi üzerine Maliye Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre yerine getirilir. Kamulaştırma ve alım işlemleri gerektiğinde Hazineye ait taşınmazların trampaı suretiyle de yapılabilir."

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Önalım hakkı

MADDE 8/İ- 8/C maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca aile malları ortaklığı veya kazanç paylı aile malları ortaklığı kurulduğu takdirde, ortaklardan birinin payını üçüncü bir kişiye satması hâlinde, diğer ortaklar önalım hakkına sahiptir.

Tarımsal arazilerin satılması halinde sınırdaş tarımsal arazi malikleri de önalım hakkına sahiptir. Tarımsal arazi, sınırdaş maliklerden birine satıldığı takdirde, diğer sınırdaş malikler önalım haklarını kullanamaz. Önalım hakkına sahip birden fazla sınırdaş tarımsal arazi malikinin bulunması hâlinde hâkim, tarımsal bütünlük arz eden sınırdaş arazi malikine önalıma konu tarımsal arazinin mülkiyetinin devrine karar verir.

Önalım hakkının kullanılmasında Türk Medeni Kanunu hükümleri uygulanır.

Sona erme ve tasfiye

MADDE 8/J- 8/C maddesinin birinci fıkrasına göre kurulan aile malları ortaklığının, kazanç paylı aile malları ortaklığının veya limited şirketin; herhangi bir nedenle sona ermesi ve tasfiye olması hâlinde, bu ortaklıklara veya limited şirketlere ait tarımsal araziler, yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüklerinin altında kalacak şekilde bölünemez.

Tarımsal arazi edindirme iş ve işlemleri

MADDE 8/K- Bakanlık, yeter gelirlili tarımsal arazileri ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan azami oranda verimli kılmak ve yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüğünü artırmak için gerekli tedbirleri alır. Ayrıca; tarım arazilerinin değerinin tespiti, kredi temini, ortakçılık, yarıcılık, kiracılık işlerinin düzenlenmesi, kira bedellerinin tespiti ve üretime yönlendirilmesi, arz talep listelerinin oluşturulması, alıcı, satıcı ve kiracıların anlaşmaları konusunda doğrudan aracılık yapılması, bu alanda ilgili kamu idareleri ile yürütülecek politikalar konusunda

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 6- 5403 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin altıncı fıkrasında ve 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "tüzükle" ibareleri "yönetmelikle" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 5403 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin altıncı ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlık, gerekli hallerde asgari tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki tarımsal arazileri toplulaştırabilir veya bu Kanun kapsamında değerlendirmek üzere kamulaştırabilir. Toplulaştırma uygulamalarında, tahsisli araziler asgari tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki araziler ile birleştirilerek asgari büyüklükte yeni tarımsal araziler oluşturulabilir. Bu suretle oluşturulan araziler; öncelikle toplulaştırma veya kamulaştırma konusu olan arazi maliklerine, bu kişiler satın almadığı takdirde, asgari büyüklükte tarım arazisi bulunmayan yöre çiftçilerine rayiç bedeli üzerinden Bakanlığın talebi üzerine Maliye Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre doğrudan satılır. Bu amaçla yapılan kamulaştırma ve satımlara konu olan işlemler harçlardan, bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır."

"Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir."

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

iş birliği yapılması ve kredi işlemlerine teknik destek sağlanması gibi iş ve işlemleri yapar veya yaptırır. Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, ihtiyaç duyulması hâlinde, yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki tarımsal arazileri yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğüne çıkarmak veya mülkiyetten kaynaklanan ihtilafları gidermek amacıyla kamulaştırma, alım ile satım işlemleri Bakanlığın talebi üzerine Maliye Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre yerine getirilir. Kamulaştırma ve alım işlemleri gerektiğinde Hazineye ait taşınmazların trampaşı suretiyle de yapılabilir."

MADDE 6- 5403 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin altıncı fıkrasında ve 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "tüzükle" ibareleri "yönetmelikle" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 5403 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin altıncı ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlık, gerekli hallerde asgari tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki tarımsal arazileri toplulaştırabilir veya bu Kanun kapsamında değerlendirmek üzere kamulaştırabilir. Toplulaştırma uygulamalarında, tahsisli araziler asgari tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki araziler ile birleştirilerek asgari büyüklükte yeni tarımsal araziler oluşturulabilir. Bu suretle oluşturulan araziler; öncelikle toplulaştırma veya kamulaştırma konusu olan arazi maliklerine, bu kişiler satın almadığı takdirde, yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğünde tarım arazisi bulunmayan yöre çiftçilerine rayiç bedeli üzerinden Bakanlığın talebi üzerine Maliye Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre doğrudan satılır. Bu amaçla yapılan kamulaştırma ve satımlara konu olan işlemler harçlardan, bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır."

"Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 8- 5403 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun yayımı tarihinde mirasçılar arasında henüz paylaşımı yapılmamış tarımsal arazilerin devir işlemleri, bu Kanundan önceki mevzuat hükümlerine göre tamamlanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce tarımsal işletmelerin paylaşımına ilişkin olarak açılmış ve halen devam etmekte olan davalarda, bu Kanundan önceki mevzuat hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içerisinde birinci fıkraya göre yapılacak devir işlemleri, harçlardan müstesnadır. Bu süre Bakanlar Kurulu tarafından iki yıl uzatılabilir."

MADDE 9- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 233 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir eşin malik olarak bizzat işletmekte olduğu veya sağ kalan eşin veya altsoyundan birinin, kendisine bir bütün olarak devrini istemeye haklı olduğu bir tarımsal işletme veya bir tarımsal arazi için değer artışından alacağı pay ve katılma alacağı, bunların tarımsal gelir değeri gözönünde tutularak hesaplanır."

MADDE 10- 4721 sayılı Kanunun 657 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tarımsal taşınmazlar dışında kalan diğer taşınmazlar sürüm değerine göre özgülenir."

MADDE 11- 4721 sayılı Kanunun 659 uncu, 660 ıncı, 661 inci, 662 nci, 663 üncü, 664 üncü, 665 inci, 666 ncı, 667 nci ve 668 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8- 5403 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yayımı tarihinde mirasçılar arasında henüz paylaşımı yapılmamış tarımsal arazilerin devir işlemleri, bu maddeyi ihdas eden Kanundan önceki kanun hükümlerine göre tamamlanır.

Bu maddenin yayımı tarihinden önce tarımsal arazilerin paylaşımına ilişkin olarak açılmış ve halen devam etmekte olan davalarda, bu maddeyi ihdas eden Kanundan önceki kanun hükümleri uygulanır.

Bu maddenin yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde birinci fıkraya göre yapılacak devir işlemleri, harçlardan müstesnadır. Bu süre Bakanlar Kurulu tarafından iki yıl uzatılabilir."

MADDE 9- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 659 uncu, 660 ıncı, 661 inci, 662 nci, 663 üncü, 664 üncü, 665 inci, 666 ncı, 667 nci ve 668 inci maddeleri ile 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 12- Bu Kanuna ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 13- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10- Bu Kanuna ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

M. Güler

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı V.

Ö. Çelik

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı V.

F. Şahin

TASARI METNİNE EKİLİ LİSTE

LİSTE

KURUMU : GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	2
GİH	Daire Başkanı	1	5	5
TH	Mühendis	1	20	20
TH	Mühendis	3	20	20
TH	Mühendis	5	60	60
AH	Avukat	6	6	6
GİH	Memur	9	25	25
TOPLAM			138	138

KURUMU : GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Şube Müdürü	1	81	81
TH	Mühendis	1	25	25
TH	Mühendis	3	25	25
TH	Mühendis	5	200	200
TH	Sosyolog	8	20	20
TOPLAM			351	351

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLI
LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

TÜRKİYE İL / İLÇE BAZINDA
YETER GELİRLİ TARIMSAL ARAZI BÜYÜKLÜKLERİ

İl İlçe	Sulu Arazi (Da)	Kuru Arazi (Da)	Dikili Arazi (Da)	Örtüaltı Arazi (Da)
Adana				
Aladağ	70	150	10	3
Ceyhan	50	160	10	3
Çukurova	65	150	10	3
Feke	80	175	10	3
İmamoğlu	55	120	10	3
Karaisalı	70	160	10	3
Karataş	65	175	10	3
Kozan	50	125	10	3
Pozantı	90	160	10	3
Saimbeyli	90	120	10	3
Sarıçam	70	120	10	3
Seyhan	50	120	10	3
Tufanbeyli	95	175	10	3
Yumurtalık	50	135	10	3
Yüreğir	50	160	10	3
Adıyaman				
Besni	65	160	10	3
Çelikhan	55	140	10	3
Gerger	70	170	10	3
Gölbaşı	65	165	10	3
Kahta	70	160	10	3
Merkez	65	160	10	3
Samsat	70	160	10	3
Sincik	55	140	10	3
Tut	65	150	10	3
Afyonkarahisar				
Başmakçı	70	200	10	3
Bayat	75	175	10	3
Bolvadin	65	200	10	3
Çay	80	180	10	3
Çobanlar	85	200	10	3
Dazkırı	75	200	10	3
Dinar	60	200	10	3
Emirdağ	65	190	10	3
Evciler	65	180	10	3
Hocalar	65	190	10	3
İhsaniye	65	160	10	3
İscehisar	100	180	10	3
Kızılören	60	200	10	3

Merkez	75	190	10	3
Sandıklı	70	200	10	3
Sinanpaşa	65	155	10	3
Sultandağı	60	150	10	3
Şuhut	65	190	10	3
Ağrı				
Diyadin	100	200	10	3
Doğubeyazıt	100	200	10	3
Eleşkirt	80	150	10	3
Hamur	100	200	10	3
Merkez	80	180	10	3
Patnos	100	200	10	3
Taşlıçay	100	200	10	3
Tutak	100	200	10	3
Aksaray				
Ağaçören	70	190	10	3
Eskil	70	185	10	3
Gülağaç	70	195	10	3
Güzelyurt	70	195	10	3
Merkez	75	185	10	3
Ortaköy	70	175	10	3
Sarıyahşi	80	160	10	3
Amasya				
Göynücek	75	175	10	3
Gümüşhacıköy	70	160	10	3
Hamamözü	85	190	10	3
Merkez	75	170	10	3
Merzifon	75	160	10	3
Suluova	75	160	10	3
Taşova	75	200	10	3
Ankara				
Akyurt	65	170	10	3
Altındağ	80	200	10	3
Ayaş	65	200	10	3
Bala	70	165	10	3
Beypazarı	60	150	10	3
Çamlıdere	90	200	10	3
Çankaya	90	200	10	3
Çubuk	100	200	10	3
Elmadağ	100	200	10	3
Etimesgut	90	200	10	3
Evren	75	165	10	3
Gölbaşı	100	200	10	3
Güdül	70	200	10	3
Haymana	70	200	10	3
Kalecik	70	200	10	3
Kazan	100	175	10	3
Keçiören	90	200	10	3

Kızılcahamam	90	180	10	3
Mamak	70	200	10	3
Nallıhan	70	200	10	3
Polatlı	70	160	10	3
Pursaklar	80	170	10	3
Sincan	70	165	10	3
Ş.Koçhisar	75	200	10	3
Yenimahalle	80	200	10	3
Antalya				
Akseki	70	160	10	3
Aksu	60	130	10	3
Alanya	100	190	10	3
Demre	70	200	10	3
Döşemealtı	65	120	10	3
Elmalı	75	145	10	3
Finike	70	165	10	3
Gazipaşa	70	145	10	3
Gündoğmuş	80	165	10	3
İbradı	90	155	10	3
Kaş	70	165	10	3
Kemer	70	130	10	3
Kepez	65	140	10	3
Konyaaltı	70	165	10	3
Korkuteli	75	190	10	3
Kumluca	70	145	10	3
Manavgat	65	140	10	3
Muratpaşa	70	165	10	3
Serik	60	130	10	3
Ardahan				
Çıldır	85	175	10	3
Damal	100	200	10	3
Göle	100	200	10	3
Hanak	100	200	10	3
Merkez	100	200	10	3
Posof	70	160	10	3
Artvin				
Ardanuç	75	200	10	3
Arhavi	75	200	10	3
Borçka	80	200	10	3
Hopa	75	200	10	3
Merkez	70	180	10	3
Murgul	80	200	10	3
Şavşat	75	200	10	3
Yusufeli	80	200	10	3
Aydın				
Bozdoğan	65	165	10	3
Buharkent	60	125	10	3
Çine	65	135	10	3

Didim	60	140	10	3
Germencik	50	125	10	3
İncirtiova	60	135	10	3
Karacasu	70	190	10	3
Karpuzlu	65	165	10	3
Koçarlı	50	130	10	3
Köşk	60	140	10	3
Kuşadası	50	140	10	3
Kuyucak	50	120	10	3
Merkez	50	125	10	3
Nazilli	50	130	10	3
Söke	50	125	10	3
Sultanhisar	55	130	10	3
Yenipazar	60	165	10	3
Balıkesir				
Ayvalık	60	140	10	3
Balya	100	200	10	3
Bandırma	60	140	10	3
Bigadiç	70	160	10	3
Burhaniye	70	170	10	3
Dursunbey	100	200	10	3
Edremit	60	120	10	3
Erdek	60	180	10	3
Gömeç	60	170	10	3
Gönen	80	170	10	3
Havran	80	180	10	3
İvrindi	90	200	10	3
Kepsut	80	170	10	3
Manyas	80	170	10	3
Marmara	80	170	10	3
Merkez	80	170	10	3
Savaştepe	80	170	10	3
Sındırgı	80	200	10	3
Susurluk	80	170	10	3
Bartın				
Amasra	80	135	10	3
Kurucaşile	60	130	10	3
Merkez	95	135	10	3
Ulus	85	135	10	3
Batman				
Beşiri	60	155	10	3
Gercüş	65	150	10	3
Hasankeyf	65	150	10	3
Kozluk	60	160	10	3
Merkez	60	155	10	3
Sason	65	170	10	3

Bayburt				
Aydıntepe	70	180	10	3
Demirözü	70	180	10	3
Merkez	70	180	10	3
Bilecik				
Bozüyük	70	170	10	3
Gölpazarı	70	170	10	3
İnhisar	80	170	10	3
Merkez	80	170	10	3
Osmaneli	75	140	10	3
Pazaryeri	70	145	10	3
Söğüt	70	145	10	3
Yenişehir	70	145	10	3
Bingöl				
Adaklı	100	200	10	3
Genç	100	200	10	3
Karlıova	80	170	10	3
Kığı	100	200	10	3
Merkez	100	200	10	3
Solhan	100	200	10	3
Yayladere	100	200	10	3
Yedisu	100	200	10	3
Bitlis				
Adilcevaz	100	185	10	3
Ahlat	80	170	10	3
Güroymak	100	200	10	3
Hizan	100	200	10	3
Merkez	90	200	10	3
Mutki	90	185	10	3
Tatvan	90	170	10	3
Bolu				
Dörtdivan	95	150	10	3
Gerede	95	195	10	3
Göynük	95	150	10	3
Kırısıcık	95	190	10	3
Mengen	95	200	10	3
Merkez	65	140	10	3
Mudurnu	90	140	10	3
Seben	95	160	10	3
Yeniçağa	95	160	10	3
Burdur				
Ağlasun	80	200	10	3
Altınyayla	85	190	10	3
Bucak	70	120	10	3
Çavdır	90	200	10	3
Çeltikçi	100	185	10	3
Göhlisar	85	185	10	3
Karamanlı	80	200	10	3
Kemer	90	180	10	3

Merkez	85	170	10	3
Tefenni	85	175	10	3
Yeşilova	90	180	10	3
Bursa				
Büyükorhan	85	165	10	3
Gemlik	70	135	10	3
Görsu	75	160	10	3
Harmançık	100	200	10	3
İnegöl	55	120	10	3
İznik	75	145	10	3
Karacabey	65	140	10	3
Keles	75	175	10	3
Kestel	60	150	10	3
M.Kemalpaşa	80	160	10	3
Mudanya	60	180	10	3
Nilüfer	60	135	10	3
Orhaneli	70	135	10	3
Orhangazi	70	135	10	3
Osmangazi	75	135	10	3
Yenişehir	60	130	10	3
Yıldırım	70	150	10	3
Çanakkale				
Ayvacık	55	120	10	3
Bayramiç	60	120	10	3
Biga	55	120	10	3
Bozcaada	55	130	10	3
Çan	55	120	10	3
Eceabat	50	120	10	3
Ezine	55	125	10	3
Gelibolu	50	120	10	3
Gökçeada	60	125	10	3
Lapseki	55	120	10	3
Merkez	55	120	10	3
Yenice	60	120	10	3
Çankırı				
Atkaracalar	60	140	10	3
Bayramören	80	180	10	3
Çerkeş	80	155	10	3
Eldivan	80	190	10	3
İlgaz	80	190	10	3
Kızılırmak	80	190	10	3
Korgun	80	185	10	3
Kurşunlu	80	170	10	3
Merkez	80	195	10	3
Orta	80	160	10	3
Şabanözü	80	155	10	3
Yapraklı	70	150	10	3

Çorum

Alaca	80	150	10	3
Bayat	75	155	10	3
Boğazkale	90	145	10	3
Dodurga	80	150	10	3
İskilip	100	170	10	3
Kargı	70	160	10	3
Laçın	100	150	10	3
Mecitözü	85	150	10	3
Merkez	85	145	10	3
Oğuzlar	95	140	10	3
Ortaköy	100	200	10	3
Osmancık	75	155	10	3
Sungurlu	70	155	10	3
Uğurludağ	100	165	10	3

Denizli

Acıpayam	60	200	10	3
Akköy	55	145	10	3
Babadağ	75	165	10	3
Baklan	60	190	10	3
Bekilli	85	165	10	3
Beyağaç	100	200	10	3
Bozkurt	55	140	10	3
Buldan	50	170	10	3
Çal	60	170	10	3
Çameli	65	200	10	3
Çardak	65	180	10	3
Çivril	70	200	10	3
Güney	85	180	10	3
Honaz	60	170	10	3
Kale	60	135	10	3
Merkez	55	135	10	3
Sarayköy	50	135	10	3
Serinhisar	65	190	10	3
Tavas	60	160	10	3

Diyarbakır

Bağlar	65	160	10	3
Bismil	60	160	10	3
Çermik	70	175	10	3
Çınar	60	145	10	3
Çüngüş	90	175	10	3
Dicle	60	155	10	3
Eğil	65	140	10	3
Ergani	60	135	10	3
Hani	65	140	10	3
Hazro	60	150	10	3
Kayapınar	60	150	10	3
Kocaköy	60	150	10	3
Kulp	60	170	10	3

Lice	60	150	10	3
Silvan	65	150	10	3
Sur	60	130	10	3
Yenişehir	55	130	10	3
Düzce				
Akçakoca	75	140	10	3
Cumayeri	75	130	10	3
Çilimli	70	120	10	3
Gölyaka	85	170	10	3
Gümüşova	85	155	10	3
Kaynaşlı	70	130	10	3
Merkez	55	200	10	3
Yığılca	65	180	10	3
Edirne				
Enez	55	130	10	3
Havsa	50	130	10	3
İpsala	50	125	10	3
Keşan	50	120	10	3
Lalapaşa	55	135	10	3
Meriç	55	140	10	3
Merkez	50	120	10	3
Süleoğlu	55	140	10	3
Uzunköprü	50	125	10	3
Elazığ				
Ağın	75	175	10	3
Alacakaya	100	195	10	3
Arıcak	90	175	10	3
Baskil	75	160	10	3
Karakoçan	85	185	10	3
Keban	90	200	10	3
Kovancılar	75	130	10	3
Maden	85	175	10	3
Merkez	70	145	10	3
Palu	75	150	10	3
Sivrice	95	185	10	3
Erzincan				
Çayırlı	90	200	10	3
İliç	90	200	10	3
Kemah	100	200	10	3
Kemaliye	100	195	10	3
Merkez	85	165	10	3
Otlukbeli	80	150	10	3
Refahiye	85	165	10	3
Tercan	85	165	10	3
Üzümlü	80	150	10	3
Erzurum				
Aşkale	100	200	10	3
Aziziye(İlica)	100	190	10	3

Çat	100	200	10	3
Hınıs	100	200	10	3
Horasan	100	200	10	3
İspir	100	200	10	3
Karaçoban	100	200	10	3
Karayazı	100	200	10	3
Köprüköy	80	200	10	3
Narman	100	200	10	3
Oltu	100	200	10	3
Olur	100	190	10	3
Palandöken	100	200	10	3
Pasinler	90	200	10	3
Pazaryolu	100	180	10	3
Şenkaya	95	200	10	3
Tekman	100	200	10	3
Tortum	90	150	10	3
Uzundere	80	160	10	3
Yakutiye	90	190	10	3
Eskişehir				
Alpu	60	160	10	3
Beylikova	60	140	10	3
Çifteler	60	160	10	3
Günyüzü	60	140	10	3
Han	75	140	10	3
İnönü	80	140	10	3
Mahmudiye	70	145	10	3
Mihalgazi	70	145	10	3
Mihalıççık	65	145	10	3
Odunpazarı	60	130	10	3
Sarıcakaya	80	145	10	3
Seyitgazi	75	150	10	3
Sivrihisar	75	150	10	3
Tepebaşı	60	130	10	3
Gaziantep				
Araban	70	150	10	3
İslahiye	65	135	10	3
Kargamış	80	190	10	3
Nizip	65	175	10	3
Nurdağı	60	140	10	3
Oğuzeli	60	140	10	3
Şahinbey	70	190	10	3
Şehitkamil	65	175	10	3
Yavuzeli	70	135	10	3
Giresun				
Alucra	50	120	10	3
Bulancak	50	120	10	3
Çamoluk	50	120	10	3
Çanakçı	50	120	10	3

Dereli	50	120	10	3
Doğankent	50	120	10	3
Espiye	50	120	10	3
Eynesil	50	120	10	3
Görece	50	120	10	3
Güce	50	120	10	3
Keşap	50	120	10	3
Merkez	50	120	10	3
Piraziz	50	120	10	3
Ş.Karahisar	50	120	10	3
Tirebolu	50	120	10	3
Yağlıdere	50	120	10	3
Gümüşhane				
Kelkit	70	150	10	3
Köse	100	200	10	3
Kürtün	90	190	10	3
Merkez	65	150	10	3
Şiran	90	200	10	3
Torul	80	160	10	3
Hakkari				
Çukurca	90	180	10	3
Merkez	90	180	10	3
Şemdinli	90	180	10	3
Yüksekova	90	180	10	3
Hatay				
Altınözü	60	175	10	3
Belen	60	165	10	3
Dört Yol	60	140	10	3
Erzin	60	140	10	3
Hassa	60	130	10	3
İskenderun	55	145	10	3
Kırıkhan	55	140	10	3
Kumlu	55	145	10	3
Merkez	65	140	10	3
Reyhanlı	60	140	10	3
Samandağ	75	140	10	3
Yayladağı	70	150	10	3
Iğdır				
Aralık	50	150	10	3
Karakoyunlu	50	150	10	3
Merkez	50	150	10	3
Tuzluca	50	150	10	3
Isparta				
Aksu	100	155	10	3
Atabey	100	185	10	3
Eğirdir	90	200	10	3
Gelendost	85	170	10	3
Gönen	85	165	10	3

Keçiborlu	90	155	10	3
Merkez	90	155	10	3
Senirkent	85	150	10	3
Sütçüler	90	150	10	3
Şarkikaraağaç	95	140	10	3
Uluborlu	90	150	10	3
Yalvaç	70	150	10	3
Yenişarbademli	90	150	10	3
İstanbul				
Arnavutköy	55	120	10	3
Avcılar	55	140	10	3
Başakşehir	60	140	10	3
Beykoz	65	145	10	3
Beylikdüzü	60	130	10	3
Büyükkçekmece	55	120	10	3
Çatalca	60	130	10	3
Çekmeköy	60	140	10	3
Esenyurt	80	200	10	3
Kartal	55	120	10	3
Pendik	60	145	10	3
Sancaktepe	55	120	10	3
Silivri	60	200	10	3
Şile	80	170	10	3
Şişli	60	170	10	3
Tuzla	80	170	10	3
İzmir				
Aliağa	55	140	10	3
Balçova	55	120	10	3
Bayındır	50	135	10	3
Bergama	60	145	10	3
Beydağ	65	140	10	3
Bornova	60	140	10	3
Buca	55	140	10	3
Çeşme	85	170	10	3
Çiğli	55	135	10	3
Dikili	55	135	10	3
Foça	55	135	10	3
Gaziemir	65	135	10	3
Güzelbahçe	55	135	10	3
Karabağlar	60	185	10	3
Karaburun	60	185	10	3
Karşıyaka	65	135	10	3
Kemalpaşa	65	135	10	3
Kınık	55	140	10	3
Kiraz	55	140	10	3
Konak	75	200	10	3
Menderes	55	135	10	3
Menemen	55	135	10	3

Narlıdere	55	135	10	3
Ödemiş	55	120	10	3
Seferihisar	55	140	10	3
Selçuk	65	140	10	3
Tire	55	135	10	3
Torbali	55	135	10	3
Urla	55	135	10	3
Kahramanmaraş				
Afşin	60	140	10	3
Andırın	80	170	10	3
Çağlayancerit	70	155	10	3
Ekinözü	70	185	10	3
Elbistan	60	140	10	3
Göksun	75	175	10	3
Merkez	60	150	10	3
Nurhak	65	150	10	3
Pazarcık	60	185	10	3
Türkoğlu	55	120	10	3
Karabük				
Eflani	70	150	10	3
Eskipazar	70	150	10	3
Merkez	70	150	10	3
Ovacık	70	160	10	3
Safranbolu	70	150	10	3
Yenice	70	150	10	3
Ayrancı	65	140	10	3
Başyayla	70	155	10	3
Ermenek	60	150	10	3
Kazımkarabekir	65	160	10	3
Merkez	70	175	10	3
Sarıveliler	70	150	10	3
Kars				
Akyaka	90	160	10	3
Arpaçay	90	160	10	3
Digor	90	160	10	3
Kağızman	90	150	10	3
Merkez	90	150	10	3
Sarıkamış	90	200	10	3
Selim	90	160	10	3
Susuz	90	160	10	3
Kastamonu				
Abana	90	200	10	3
Ağlı	90	200	10	3
Araç	70	130	10	3
Azdavay	95	200	10	3
Bozkurt	90	200	10	3
Cide	70	130	10	3
Çatalzeytin	75	145	10	3

Daday	75	175	10	3
Devrekani	75	160	10	3
Doğanyurt	75	200	10	3
Hanönü	90	185	10	3
İhsangazi	75	160	10	3
İnebolu	80	185	10	3
Küre	75	160	10	3
Merkez	70	160	10	3
Pınarbaşı	75	200	10	3
Seydiler	70	160	10	3
Şenpazar	70	175	10	3
Taşköprü	70	175	10	3
Tosya	100	200	10	3
Kayseri				
Akkışla	75	135	10	3
Bünyan	65	155	10	3
Develi	70	155	10	3
Felahiye	95	170	10	3
Hacılar	65	200	10	3
İncesu	65	200	10	3
Kocasinan	65	200	10	3
Melikgazi	65	170	10	3
Özvatan	100	175	10	3
Pınarbaşı	75	200	10	3
Sarıoğlan	65	170	10	3
Sarız	80	155	10	3
Talas	100	200	10	3
Tomarza	75	155	10	3
Yahyalı	60	140	10	3
Yeşilhisar	60	180	10	3
Kırıkkale				
Bahşılı	100	170	10	3
Balışeyh	75	150	10	3
Çelebi	70	165	10	3
Delice	80	160	10	3
Karakeçili	70	170	10	3
Keskin	70	145	10	3
Merkez	100	140	10	3
Sulakyurt	90	165	10	3
Yahşihan	75	150	10	3
Kırklareli				
Babaeski	60	125	10	3
Demirköy	65	150	10	3
Koçgaz	65	150	10	3
Lüleburgaz	55	120	10	3
Merkez	60	135	10	3
Pehlivan köyü	55	135	10	3
Pınarhisar	60	135	10	3
Vize	50	135	10	3

Kırşehir				
Akçakent	85	175	10	3
Akpınar	75	150	10	3
Boztepe	70	140	10	3
Çiçekdağı	85	140	10	3
Kaman	75	155	10	3
Merkez	85	160	10	3
Mucur	75	155	10	3
Kilis				
Elbeyli	55	145	10	3
Merkez	90	200	10	3
Musabeyli	55	130	10	3
Polateli	55	135	10	3
Kocaeli				
Başiskele	70	140	10	3
Çayirova	70	145	10	3
Darica	70	145	10	3
Derince	70	145	10	3
Dilovası	70	145	10	3
Gebze	75	180	10	3
Gölcük	70	140	10	3
İzmit	75	180	10	3
Kandıra	75	160	10	3
Karamürsel	70	160	10	3
Kartepe	70	145	10	3
Körfez	70	160	10	3
Konya				
Ahırlı	60	180	10	3
Akören	100	200	10	3
Akşehir	60	160	10	3
Altınekin	60	165	10	3
Beyşehir	60	165	10	3
Bozkır	60	180	10	3
Cihanbeyli	55	175	10	3
Çeltik	60	175	10	3
Çumra	55	200	10	3
Derbent	80	145	10	3
Derebucak	55	170	10	3
Doğanhisar	70	175	10	3
Emirgazi	75	200	10	3
Ereğli	55	170	10	3
Güneysinır	70	170	10	3
Hadim	65	145	10	3
Halkapınar	55	140	10	3
Hüyük	60	160	10	3
İlgin	60	165	10	3
Kadınhanı	60	165	10	3

Karapınar	60	170	10	3
Karatay	60	175	10	3
Kulu	55	155	10	3
Meram	65	160	10	3
Sarayönü	70	175	10	3
Selçuklu	60	175	10	3
Seydişehir	60	150	10	3
Taşkent	70	195	10	3
Tuzlukçu	65	170	10	3
Yalıhüyük	60	175	10	3
Yunak	60	200	10	3
Kütahya				
Altıntaş	75	155	10	3
Aslanapa	70	155	10	3
Çavdarhisar	70	155	10	3
Domaniç	70	155	10	3
Dumlupınar	60	155	10	3
Emet	65	155	10	3
Gediz	65	155	10	3
Hisarcık	70	155	10	3
Merkez	60	140	10	3
Pazarlar	70	200	10	3
Simav	80	200	10	3
Şaphane	60	155	10	3
Tavşanlı	60	155	10	3
Malatya				
Akçadağ	100	200	10	3
Arapkir	90	185	10	3
Arguvan	80	150	10	3
Battalgazi	100	185	10	3
Darende	100	200	10	3
Doğanşehir	70	175	10	3
Doğanyol	90	150	10	3
Hekimhan	80	165	10	3
Kale	90	185	10	3
Kuluncak	95	200	10	3
Merkez	100	200	10	3
Pötürge	90	185	10	3
Yazıhan	70	200	10	3
Yeşilyurt	80	200	10	3
Manisa				
Ahmetli	60	120	10	3
Akhisar	50	130	10	3
Alaşehir	55	130	10	3
Demirci	85	200	10	3
Gölmarmara	55	145	10	3
Gördes	100	190	10	3
Kırkağaç	60	160	10	3

Köprübaşı	90	200	10	3
Kula	60	170	10	3
Merkez	50	145	10	3
Salihli	55	145	10	3
Sarıgöl	90	180	10	3
Saruhanlı	55	170	10	3
Selendi	100	200	10	3
Soma	65	160	10	3
Turgutlu	50	145	10	3
Mardin				
Dargeçit	80	145	10	3
Derik	60	135	10	3
Kızıltepe	55	130	10	3
Mazıdağı	60	140	10	3
Merkez	60	135	10	3
Midyat	75	145	10	3
Nusaybin	60	140	10	3
Ömerli	65	145	10	3
Savur	60	140	10	3
Yeşilli	70	145	10	3
Mersin				
Akdeniz	60	120	10	3
Anamur	70	160	10	3
Aydıncık	100	180	10	3
Bozyazı	60	195	10	3
Çamhyayla	75	150	10	3
Erdemli	100	180	10	3
Gülnar	75	150	10	3
Mezitli	90	160	10	3
Mut	70	160	10	3
Silifke	60	190	10	3
Tarsus	60	125	10	3
Toroslar	75	120	10	3
Yenişehir	100	190	10	3
Muğla				
Bodrum	100	200	10	3
Dalaman	70	180	10	3
Datça	80	180	10	3
Fethiye	75	155	10	3
Kavaklıdere	90	180	10	3
Köyceğiz	100	200	10	3
Marmaris	100	200	10	3
Merkez	90	180	10	3
Milas	70	120	10	3
Ortaca	70	120	10	3
Ula	100	190	10	3
Yatağan	80	180	10	3

Muş

Bulanık	100	200	10	3
Hasköy	80	150	10	3
Korkut	100	200	10	3
Malazgirt	100	160	10	3
Merkez	100	200	10	3
Varto	100	200	10	3

Nevşehir

Acıgöl	80	155	10	3
Avanos	75	140	10	3
Derinkuyu	75	155	10	3
Gülşehir	70	150	10	3
Hacıbektaş	70	150	10	3
Kozaklı	85	150	10	3
Merkez	80	165	10	3
Ürgüp	75	165	10	3

Niğde

Altunhisar	85	200	10	3
Bor	80	170	10	3
Çamardı	70	140	10	3
Çiftlik	70	195	10	3
Merkez	75	140	10	3
Ulukışla	80	170	10	3

Ordu

Akkuş	60	150	10	3
Aybastı	60	150	10	3
Çamaş	75	180	10	3
Çatalpınar	80	160	10	3
Çaybaşı	80	165	10	3
Fatsa	75	170	10	3
Gölköy	65	165	10	3
Gülyalı	85	160	10	3
Gürgentepe	60	175	10	3
İkizce	65	165	10	3
Kabadüz	65	165	10	3
Kabataş	75	175	10	3
Korgan	80	185	10	3
Kumru	65	160	10	3
Merkez	70	175	10	3
Mesudiye	90	180	10	3
Perşembe	85	170	10	3
Ulubey	80	175	10	3
Ünye	75	165	10	3

Osmaniye

Bahçe	65	120	10	3
Düzüci	60	120	10	3
Hasanbeyli	65	120	10	3
Kadirli	60	120	10	3
Merkez	60	120	10	3

Sumbas	60	120	10	3
Toprakkale	60	130	10	3
Rize				
Ardeşen	60	150	10	3
Çamlıhemşin	60	150	10	3
Çayeli	75	180	10	3
Derepazarı	80	160	10	3
Fındıklı	80	165	10	3
Güneysu	75	170	10	3
Hemşin	65	165	10	3
İkizdere	85	160	10	3
İyidere	60	175	10	3
Kalkandere	65	165	10	3
Merkez	65	165	10	3
Pazar	75	175	10	3
Sakarya				
Adapazarı	60	130	10	3
Akyazı	65	140	10	3
Arifiye	60	130	10	3
Erenler	60	130	10	3
Ferizli	65	140	10	3
Geyve	65	140	10	3
Hendek	65	140	10	3
Karapürçek	70	155	10	3
Karasu	70	155	10	3
Kaynarca	65	140	10	3
Kocaali	70	155	10	3
Pamukova	70	140	10	3
Sapanca	70	140	10	3
Serdivan	70	155	10	3
Söğütü	60	130	10	3
Taraklı	70	160	10	3
Samsun				
Alaçam	80	180	10	3
Asarcık	100	200	10	3
Atakum	80	180	10	3
Ayvacicık	100	200	10	3
Bafra	65	180	10	3
Canik	85	200	10	3
Çarşamba	65	120	10	3
Havza	65	160	10	3
İlkadım	65	120	10	3
Kavak	85	165	10	3
Ladik	65	160	10	3
Ondokuz Mayıs	80	180	10	3
Salıpazarı	85	165	10	3
Tekkeköy	60	120	10	3
Terme	75	140	10	3

Vezirköprü	65	140	10	3
Yakakent	65	190	10	3
Siirt				
Aydınlar	75	135	10	3
Baykan	95	160	10	3
Eruh	70	150	10	3
Kurtalan	60	130	10	3
Merkez	65	150	10	3
Pervari	75	150	10	3
Şirvan	70	150	10	3
Sinop				
Ayancık	85	190	10	3
Boyabat	75	190	10	3
Dikmen	75	190	10	3
Durağan	75	170	10	3
Erfelek	75	170	10	3
Gerze	70	130	10	3
Merkez	80	155	10	3
Saraydüzü	75	170	10	3
Türkeli	70	145	10	3
Sivas				
Akıncılar	85	145	10	3
Altınyayla	85	165	10	3
Divriği	70	165	10	3
Doğanşar	90	190	10	3
Gemerek	70	140	10	3
Gölova	100	150	10	3
Gürün	85	135	10	3
Hafik	70	140	10	3
İmranlı	70	140	10	3
Kangal	70	135	10	3
Koyulhisar	85	140	10	3
Merkez	70	140	10	3
Suşehri	70	140	10	3
Şarkışla	80	140	10	3
Ulaş	80	135	10	3
Yıldızeli	75	140	10	3
Zara	70	140	10	3
Şanlıurfa				
Akçakale	55	140	10	3
Birecik	60	130	10	3
Bozova	65	150	10	3
Ceylanpınar	60	200	10	3
Halfeti	65	135	10	3
Harran	60	145	10	3
Hilvan	70	165	10	3
Merkez	65	155	10	3
Siverek	55	130	10	3

Suruç	55	130	10	3
Viranşehir	60	140	10	3
Şırnak				
Beytüşşebap	90	200	10	3
Cizre	70	140	10	3
Güçlükonak	75	155	10	3
İdil	70	155	10	3
Merkez	75	155	10	3
Silopi	75	160	10	3
Uludere	75	170	10	3
Tekirdağ				
Çerzekköy	55	130	10	3
Çorlu	55	130	10	3
Hayrabolu	50	120	10	3
M.Ereğlisi	50	120	10	3
Malkara	50	120	10	3
Merkez	50	120	10	3
Muratlı	55	125	10	3
Saray	55	125	10	3
Şarköy	50	125	10	3
Tokat				
Almus	75	165	10	3
Artova	85	200	10	3
Başçiftlik	80	165	10	3
Erbaa	65	150	10	3
Merkez	85	175	10	3
Niksar	85	150	10	3
Pazar	85	170	10	3
Reşadiye	70	155	10	3
Sulusaray	95	165	10	3
Turhal	70	140	10	3
Yeşilyurt	95	150	10	3
Zile	85	150	10	3
Trabzon				
Akçaabat	50	120	10	3
Araklı	50	120	10	3
Arsin	50	120	10	3
Beşikdüzü	50	120	10	3
Çarşıbaşı	50	120	10	3
Çaykara	50	120	10	3
Dernekpazarı	50	120	10	3
Düzköy	50	120	10	3
Hayrat	50	120	10	3
Köprübaşı	50	120	10	3
Maçka	50	120	10	3
Merkez	50	120	10	3
Of	50	120	10	3
Sürmene	50	120	10	3

Şalpaazarı	50	120	10	3
Tonya	50	120	10	3
Vakfikebir	50	120	10	3
Yomra	50	120	10	3
Tunceli				
Çemişgezek	70	145	10	3
Hozat	90	180	10	3
Mazgirt	80	160	10	3
Merkez	80	160	10	3
Nazımiye	85	195	10	3
Ovacık	85	160	10	3
Pertek	80	160	10	3
Pülümür	80	160	10	3
Uşak				
Banaz	75	155	10	3
Eşme	100	150	10	3
Karahallı	90	150	10	3
Merkez	75	165	10	3
Sivaslı	80	165	10	3
Ulubey	80	145	10	3
Van				
Bahçesaray	80	150	10	3
Başkale	85	190	10	3
Çaldıran	85	190	10	3
Çatak	100	200	10	3
Edremit	80	160	10	3
Erciş	85	200	10	3
Gevaş	90	200	10	3
Gürpınar	100	200	10	3
Merkez	100	200	10	3
Muradiye	100	200	10	3
Özalp	100	200	10	3
Saray	100	200	10	3
Yalova				
Altınova	60	120	10	3
Armutlu	80	155	10	3
Çınarcık	70	155	10	3
Çiftlikköy	55	200	10	3
Merkez	80	155	10	3
Termal	70	155	10	3
Yozgat				
Akdağmadeni	90	155	10	3
Aydıncık	90	175	10	3
Boğazlıyan	75	150	10	3
Çandır	75	160	10	3
Çayıralan	95	170	10	3
Çekerek	75	155	10	3
Kadıışehri	90	175	10	3

Merkez	75	150	10	3
Saraykent	75	150	10	3
Sarıkkaya	90	155	10	3
Sorgun	70	130	10	3
Şefaattli	70	150	10	3
Yenifakılı	70	150	10	3
Yerköy	75	140	10	3
Zonguldak				
Alaplı	75	180	10	3
Çaycuma	100	180	10	3
Devrek	70	150	10	3
Ereğli	75	160	10	3
Gökçebey	90	160	10	3
Merkez	75	160	10	3

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	2
GİH	Daire Başkanı	1	5	5
TH	Mühendis	1	20	20
TH	Mühendis	3	20	20
TH	Mühendis	5	60	60
AH	Avukat	6	6	6
GİH	Memur	9	25	25
TOPLAM			138	138

KURUMU : GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Şube Müdürü	1	81	81
TH	Mühendis	1	25	25
TH	Mühendis	3	25	25
TH	Mühendis	5	200	200
TH	Sosyolog	8	20	20
TOPLAM			351	351